

TOEKOMSTVISIE RECREATIEGEBIED HET HOEFSVEN

Deel A: toekomstvisie
Deel B: onderzoeksrapportage

27 mei 2025

Deel A: Toekomstvisie

Inhoud

1

Inleiding

2

Opgaven

3

Speerpunten

4

Toekomstbeeld

5

Ontwikkelkaart

6

Zonering

7

Overzicht
voorstellen

1 Inleiding

Om de recreatieve potentie van het Hoefsven optimaal te benutten stelt de gemeente Waalwijk met inbreng van gebruikers een nieuwe toekomstvisie op voor het gebied.

Recreatiegebied het Hoefsven, in de volksmond ook wel 't Lido genoemd, is een natuur- en recreatiegebied aan de rand van Waalwijk, vlakbij de Loonse en Drunense Duinen. Het gebied heeft verschillende mogelijkheden voor recreatie en ontspanning voor de inwoners van Waalwijk waaronder drie plassen (waarvan twee zwemplassen), wandel- en fietspaden, sportvoorzieningen, een speeltuin en er worden gedurende het jaar verschillende evenementen georganiseerd. Het Hoefsven is een populaire plek voor inwoners, recreanten en sportievelingen.

Het Hoefsvengebied, Foto: Bureau BUITEN

Aanleiding voor de visie

Vanwege de veranderingen die op het Hoefsven afkomen, zoals de toenemende behoefte aan buitenrecreatie, de woningbouw vlakbij het gebied en de toenemende druk op de natuur van de Loonse en Drunense Duinen, is het tijd voor een duidelijke visie en ontwikkelrichting voor de toekomst als bouwsteen voor de omgevingsvisie. In het coalitieakkoord 2022-2026 is daarom vastgelegd dat er voor recreatiegebied het Hoefsven een visie wordt ontwikkeld.

Doel van de visie

Doel van de visie is de recreatieve potentie van recreatiegebied het Hoefsven, in de overgang van stedelijk gebied naar natuur, beter te benutten in balans met de natuurwaarden. Hiervoor worden recreatieve mogelijkheden in kaart gebracht, en worden mogelijke ontwikkelrichtingen verkend. De visie bevat een toekomstbeeld voor het Hoefsven met mogelijke functies en een ontwikkelkaart die richting geeft aan toekomstige (recreatieve) ontwikkelingen in het Hoefsven, gebaseerd op het onderzoek naar huidig gebruik, en kansen voor recreatie, landschap en natuur.

Leeswijzer

De visie (deel A) is gebaseerd op een uitgebreid onderzoek (deel B) en de resultaten van het participatietraject. In deel A lichten we de belangrijkste opgaven voor recreatie in het Hoefsven toe (H2), gevolgd door de vier speerpunten voor recreatieve ontwikkeling (H3). Dit heeft geleid tot één toekomstbeeld voor het Hoefsven (H4), ondersteund met een ontwikkelkaart (H5) en een bijbehorende zonering (H6). Tot slot zijn alle voorstellen met eventueel beschikbaar budget en prioritering weergegeven (H7).

2 Opgaven voor recreatie in het Hoefsven

Op basis van de onderzoeksrapportage (deel B) zien we een aantal opgaven voor het Hoefsvengebied, die in dit hoofdstuk staan weergegeven.

1. Balans tussen natuur en recreatie

- De komende jaren gaat het aantal inwoners van Waalwijk toenemen en daarmee ook de vraag naar toegankelijk recreatiegroen.
- Buiten zijn in het groen wordt steeds vaker gezien als een manier om gezondheid en ontspanning te bevorderen.
- Het Hoefsven behoort deels tot het Brabants Natuurnetwerk en grenst bovendien als overgangsgebied aan de Loonse en Drunense Duinen, een kwetsbaar natuurgebied. Door het Hoefsven toegankelijker te maken voor eigen inwoners, kan de recreatiedruk op de duinen worden ontlast*.
- De groeiende recreatiebehoefte vraagt om het bewaken en versterken van de balans van natuur en recreatie.

**Dit betekent niet dat bezoekers van de duinen naar het Hoefsven worden geleid, maar juist dat inwoners van Waalwijk hier een eigen recreatieplek vinden, zodat de druk op de duinen afneemt.*

2. Aandacht voor actieve levensstijl en diversiteit van activiteiten

- Mensen geven steeds meer aandacht aan hun mentale welzijn en verbondenheid met de omgeving en anderen.
- Mensen hechten daarnaast meer waarde aan een actieve levensstijl en werken daarin doelbewuster aan hun gezondheid door te bewegen, sporten en gezond te eten.
- In Waalwijk is overgewicht de laatste jaren toegenomen en wordt de beweegnorm (uit 2022) niet gehaald.
- De diversiteit aan recreatieve activiteiten in het groen neemt daarnaast toe en de behoefte is veranderd. Zo zijn activiteiten als bootcamps, wielrennen, e-bikes en suppen populairder. Dit vraagt om een goede variatie van mogelijkheden om te bewegen en sporten.
- Het Hoefsven heeft potentie om in te spelen op de veranderende behoefte en voor een (nog) meer beweegvriendelijke inrichting.

3. Aandacht voor recreatiewaarde van het Hoefsven

De recreatiewaarde van het Hoefsven kan op verschillende vlakken versterkt worden zodat de potentie van het gebied beter benut wordt. Zie deel B voor een uitgebreide analyse van de recreatiewaarde.

- Het Hoefsven is een belangrijk gebied voor inwoners van Waalwijk en omgeving waar zij kunnen sporten, spelen, wandelen, fietsen en rusten.
- Er zijn 'basisvoorzieningen' voor gebruik van het gebied (wandelen, fietsen, spelen en zwemmen), maar in deze basis ontbreken kleine dingen. Zo is op dit moment de toegang tot het water (nog) niet optimaal, zijn er geen picknickplekken en fietsenstallingen.
- Het gebied heeft een mooie landschappelijke inrichting met groen, natuur, mooie doorzichten en een afwisseling van open en besloten groene ruimtes (een hoge belevingswaarde). Het groen is op verschillende plekken echter wel eenvormig, en heeft potentie voor meer natuurontwikkeling en biodiversiteit.
- De Surfvijver heeft op zomerse dagen attractiewaarde, maar daarbuiten zijn er weinig voorzieningen waarvoor inwoners naar dit gebied getrokken worden.

Groene ruimte in het Hoefsvengebied. Bron: Bureau BUITEN

3 Speerpunten voor recreatieve ontwikkeling in het Hoefsven

Op basis van de opgaven zetten we in op vier speerpunten voor recreatieve ontwikkeling in het Hoefsven.

1 Versterken van de basisvoorzieningen passend bij de kwaliteiten en ruimte van het gebied

- Het Hoefsven biedt veel mogelijkheden voor een diversiteit aan recreatievoorzieningen op gebied van sport, spel en beweging, mede omdat er vanuit natuur (in tegenstelling tot de naastliggende Loonse en Drunense Duinen) relatief veel mogelijk is op recreatief gebied.
- Daarnaast is het gebied lang hetzelfde gebleven, door met een frisse blik naar de ruimtelijke indeling en de huidige voorzieningen te kijken, kan het gebied versterkt worden in de basisvoorziening en de ruimtelijke indeling en kwaliteiten.
- Uit participatie blijkt een behoefte aan rust en behoud van groen. Mensen geven aan het gebied te waarderen vanwege de rust, groen en de ruimte die er nu is, en willen dat dit ook zo blijft.
- Het is daarom belangrijk een ontwikkelkaart met daarop heldere zonering te hanteren om de potentie van het gebied optimaal te benutten en voorzieningen een juiste plek in het gebied te geven.

2 Verbeteren van de openheid en (natuur)beleving van het gebied

- Het gebied heeft een beperkte beleving door de afgesloten randen van het gebied, en oogt onrustig door auto's in het gebied die fout geparkeerd staan.
- Het is belangrijk de bezoekersbeleving te verbeteren door uitnodigende entrees, bewegwijzering en ontwikkeling van gevarieerde natuur.

3 Nieuwe en onderscheidende sport- en recreatiemogelijkheden

- Het Hoefsven heeft momenteel een beperkte recreatiewaarde. De recreatieve waarde van de Surfvijver wordt vergroot wanneer de nieuwe horeca en de ontwikkeling van de Surfvijver als zwemplas klaar zijn.
- Omdat de recreatiebehoeften toenemen en meer uiteenlopen, is aanvullend aanbod in combinatie met een goede zonering mogelijk. Hierbij gaat het om kleinschalige dagrecreatiemogelijkheden.
- Denk hierbij aan sportieve mogelijkheden, zoals calisthenics (buiten fitness), activiteiten voor jongeren zoals een pumptrack (cross-/skatebaan), of juist routes en natuurbeleving.
- Er blijft ruimte voor de huidige evenementen om de recreatiewaarde te versterken.
- Belangrijk is dat het aanbod goed aansluit bij de wensen van bezoekers (leefstijlen), en de ambities van de gemeente.

4 Verbeteren van de verbinding met de omgeving

- Het Hoefsven is momenteel niet goed aangesloten op routenetwerken zoals fiets-, wandel- en ruiterknooppunten.
- Daarnaast is de beleving en verbinding met de omliggende woonwijken beperkt.
- Mensen bewegen meer en gaan eerder op pad bij aanwezigheid van recreatie- en sportvoorzieningen in de buurt (bron: RIVM). Een groene verbinding beginnend vanaf de voordeur, helpt hierbij.
- Zorg bij de ontwikkeling van het Hoefsven daarom om een goede verbinding met de omgeving en laat verbindingen beter aansluiten op omliggende routestructuren.

4 Toekomstbeeld het Hoefsven

We werken toe naar het Hoefsven als recreatiegebied waar Waalwijkers van jong tot oud prettig kunnen bewegen, beleven, sporten, ontmoeten en recreëren in een natuurlijke omgeving. Recreatie en natuur gaan hand in hand.

We streven ernaar dat het Hoefsven een gebied wordt voor alle Waalwijkers. We zetten ons in voor een inclusieve en diverse omgeving waarin iedereen zich welkom voelt. Toegankelijkheid staat centraal: we zorgen voor voorzieningen die rekening houden met verschillende wensen, leeftijden, fysieke mogelijkheden en achtergronden.

Qua leefstijlen richten we ons op Verbindingszoekers, Stijlzoekers, Rustzoekers en Harmoniezoekers door de combinatie van plekken en activiteiten om de natuur en rust te beleven en mogelijkheden om actief bezig te zijn, zowel alleen als met familie of vrienden. Deze leefstijlen geven de voorkeur aan een mix van natuur: van open landschap tot zowel natuurlijk als functioneel bos. Harmoniezoekers, Verbindingszoekers en Rustzoekers waarderen daarnaast met name basic voorzieningen en activiteiten, waar Stijlzoekers meer waarde hechten aan aantrekkelijke voorzieningen zoals een zwemplek en speelbos.

Toelichting Toekomstbeeld het Hoefsven

Het toekomstbeeld sluit goed aan op verschillende beleidsambities:

- Faciliteren van een beweegvriendelijke omgeving waarin natuurlijk spelen, urban sports en groene ontmoetingsplekken een plek hebben (bron: Speelruimteplan 2020-2024).
- Stimuleren van natuureducatie en natuurbeleving, zowel op landschappelijk als recreatief vlak (bron: Groenbeleidsvisie 2019 en Milieubeleidsplan 2010).
- Inzetten op inclusief sporten en bewegen (bron: Sportnota Sport en Bewegen 2020-2024).
- Het versterken van de ontmoetingsfunctie draagt bij aan spontane ontmoetingen buitenshuis en meer (kwetsbare) mensen die mee kunnen doen in de samenleving (bron: Nota ontmoetingsvoorzieningen 2015).

Tijdens gesprekken met bezoekers werd duidelijk dat zij zowel het behoud van de natuur en natuurbeleving belangrijk vinden, als behoefte hebben aan actieve recreatiemogelijkheden, zoals ongemotoriseerde wateractiviteiten (kano- en supverhuur), sportvoorzieningen en voorzieningen voor jongeren bij het stadsstrand.

Uit peilingen en de herfstmarkt kwam naar voren dat bezoekers voorkeur hebben voor een natuurlijke inrichting van het Hoefsven. Ook werd er interesse getoond in picknickplekken, themaroutes en een rustige zwemplek, die gerealiseerd kan worden door het behoud van de huidige zwemmogelijkheid in de Hoefsvenplas. Er is, zo bleek uit de herfstmarkt en peiling, ruimte voor nieuwe recreatieve ontwikkelingen en voorzieningen, zolang die recht doen aan het natuurlijke karakter van het Hoefsven. De huidige evenementen vindt men leuk en passen in het gebied. Nieuwe activiteiten mogen niet voor structurele grote drukte en overlast zorgen. De wens voor een zonering waarbij het Hoefsven van noord naar zuid steeds natuurgerichter wordt, werd eveneens positief ontvangen, evenals de behoefte aan kleinschalige recreatie die het gebied niet te veel belast.

Legenda

- Hoofd entree (auto te gast)
- Entree
- Doorzicht
- Horeca
- Toiletvoorziening
- Drinkwatertappunt
- Zwembad
- Zwemwater
- Zwemplek voor honden
- Ballenlijn/Zwemzone
- Ecologisch groen (biodiversiteit)
- Kern-mantel-zoom vegetatie
- Wereldboom
- Wandel & fiets route
- Auto specifieke route
- Auto blokkade
- Parkeerplaats auto & fiets
- Tijdelijke parkeerplaats auto & fiets
- Fietsenstalling
- Bushalte
- Manege
- Scouting

Ontwikkelkaart het Hoefsvan

De ontwikkelkaart geeft een idee van wat binnen de visie past met zones waarin specifieke voorzieningen kunnen landen. De locaties van deze voorzieningen zijn indicatief en liggen per definitie niet vast.

1 Parkachtige zone met de meeste voorzieningen

- Steiger of boulevard op het water
- Sportplein: sporttoestellen, bootcamps, sportieve ontmoetingsplek
- Natuurlijk ontworpen pumtrack (min 1.000 m2)
- Watersportverhuur: sup-, kano- en roeibotenverhuur
- Beachvolleybal & (Water)speelplaats
- Vissteiger

2 Parkachtige zone met recreatief gebruik

- (Vlonder)wandelpad langs het water
- Landschapskunst (op basis van lokale initiatieven)
- Vissteiger
- Hardlooproutes
- Picknickweide
- Multifunctionele plek voor sport, bewegen, yoga en meditatie
- Rolstoeltoegankelijke route
- Blotevoetenpad, Speurtochten en kijk- en doekaarten met vragen en opdrachten, etc.
- Hertenkamp met educatieve activiteiten voor kinderen: kijk- en doekaarten met vragen en opdrachten, thematische routes zoals een puzzeltocht, etc.
- Beleef- en bewondertuinen: bloementuin, moes- en kruidentuin, fruituin, etc.
- Evenementen
- Honden spelen/losloopgebied
- Speeltuin
- Plek om te schaatsen

3 Natuurzone met recreatief medegebruik

- (Thematische) wandelroutes
- Bankjes

6 Zonering

We werken met recreatiezonering en een ontwikkelkaart. Deze zonering heeft 2 doelen:

1. Samengaan van natuur en recreatie. Behouden van rustige delen in het gebied en ontwikkelingen concentreren. Daardoor blijven rust en natuur behouden. Zowel planten en dieren als bezoekers hebben hier behoefte aan.
2. Duidelijkheid bieden waar welke ontwikkelingen wel en niet wenselijk zijn.

We maken onderscheid tussen drie zones. Hierdoor blijft er ruimte voor bezoekers die in het Hoefsvan graag de natuur en rust opzoeken en blijft kwetsbare natuur beter beschermd. Er ontstaan duidelijke centrale plekken met meer ruimte voor recreatieve ontwikkeling en reuring. Bij de zonering is rekening gehouden met natuurwaarden, de inbreng van bezoekers en ruimtelijke mogelijkheden. Hieruit volgen drie zones:

1. **Parkachtige zone met de meeste voorzieningen:**
met focus op verschillende recreatiemogelijkheden: focus op recreatie en een diversiteit aan recreatieve voorzieningen.
2. **Parkachtige zone met recreatief gebruik:**
afwisseling van natuur en diverse rustige recreatieve voorzieningen.
3. **Natuurgerichte zone met recreatief medegebruik:**
focus op natuur met enkele kleinschalige recreatieve voorzieningen (bijv. wandelpaden en bankjes).

Per zone worden de relevante thema's toegelicht.

Zone 1: Parkachtige zone met de meeste voorzieningen

Deze zone richt zich op diverse recreatiemogelijkheden en is ontworpen als de meest actieve en voorzieningenrijke zone van het Hoefsvan. Hier kunnen bezoekers genieten van een mix van sportieve activiteiten, waterplezier en ontspanning. Het gebied biedt een toegankelijke en uitnodigende omgeving die verschillende doelgroepen aanspreekt.

Binnen deze zone passen de volgende voorzieningen en ontwikkelingen:

In en rondom de zwemplas

We zetten in op het verbeteren van de recreatieve waarde van het Hoefsvan door bij de Surfvijver de oevers beter toegankelijk en beleefbaar te maken en aantrekkelijke (nieuwe) recreatieve mogelijkheden te ontwikkelen, bijvoorbeeld:

- Een **steiger of boulevard** op het water waardoor bezoekers dichterbij het water kunnen komen en van het uitzicht en de natuur kunnen genieten. Dit kan ook dienen als plek om te vissen, zonnebaden of rustig te zitten.
- Het aanleggen van **toegankelijke paden en vlonderpaden** langs het water waardoor men beter rond en langs de plas kan wandelen.
- Aanleggen van een **aantrekkelijke strandzone bij de zwemplas** en het realiseren van **extra faciliteiten zoals picknickplekken (met daarbij afvalbakken), schaduwrijke zones en zwemsteiger(s)**.
- In Nederland is er een flinke en groeiende groep mensen voor wie de openbare ruimte en vrijetijdslocaties onvoldoende toegankelijk zijn. Daarom zorgen we bij de ontwikkeling van het Hoefsvan voor een **inclusieve en toegankelijke inrichting voor iedereen**. Het is belangrijk dat de strandzone en (deel van de) paden rondom de zwemplas toegankelijk zijn voor mindervaliden.
- Ruimte bieden aan **ongemotoriseerde watersportverhuur: sup-, kano- en roeibotenverhuur** waarmee bezoekers de mogelijkheid krijgen om actief op het water te recreëren en de natuur vanaf een nieuw perspectief te beleven. Dit stimuleert zowel sportieve als ontspannende activiteiten voor jong en oud.
- Realiseren van een **(water)speelplaats** (passend binnen zwemwaterprofiel) als uitbreiding op het aan te leggen strand en zwemzone. Een avontuurlijke en speelse omgeving waar kinderen veilig kunnen spelen en ontdekken. Dit maakt het Hoefsvan aantrekkelijk voor gezinnen en bevordert interactie met water en natuur op een speelse manier.
- Realiseren van een **extra drinkwatertappunt**, wat in het kader van (toekomstige) hittestress belangrijk is. Een mogelijke locatie hiervoor is het strand bij de Surfvijver.

Voorbeeld ingerichte zwemplas (bron: Meesterhof)

Sporten

In de gemeente Waalwijk is behoefte aan (extra) plekken waar de bezoeker kan bewegen en sporten. De zichtbaarheid en functionaliteit van de huidige sportvoorzieningen in het Hoefsvan moet worden verbeterd en er is ruimte voor nieuwe vormen van sport en beweging, bijvoorbeeld:

- Ontwikkelen van een **sportplein met diverse sportmogelijkheden voor iedereen**: bijvoorbeeld voor sporttoestellen (verplaatsen vanaf huidige locatie), bootcamps en sportieve ontmoetingsplekken.
- Bij jongeren in de gemeente is veel interesse in een **pumptrack**, een aaneengesloten circuit met bulten en kombochten, te gebruiken door o.a. crossfietsen (BMX), mountainbikes, stuntstepjes, loopfietsen, inline skates, longboards en skateboards. Belangrijk is dat de baan minimaal 1.000 m² is. Door jongeren mogelijk zelf een rol te geven in het onderhoud kan de toe-eigeningswaarde (eigenaarschap) in het gebied versterkt worden. Vanuit de afdeling sport zijn hier middelen voor beschikbaar.
- Realisatie van een **beachvolley- / voetbalbalveld**, een speciaal aangelegd zandveld waar bezoekers actief kunnen sporten en samenkomen. Dit biedt mogelijkheden voor zowel recreatief gebruik als georganiseerde activiteiten, zoals toernooien en clinics en maakt het Hoefsvan aantrekkelijker voor sportieve recreanten.
- Ook op het gebied van bewegen is toegankelijkheid een belangrijk element. Denk aan het **realiseren van brede en verharde paden naar (sport)voorzieningen toe en een buitengym/pumptrack die ook door (jonge) rolstoelgebruikers te gebruiken is.**

Beachvolleybal (bron: Strandfabriek)

Voorbeeld calisthenics (bron: meinbezirk)

Mobiliteit en bereikbaarheid

Om de natuurbeleving en recreatiewaarde te versterken is het belangrijk om in te zetten op het Hoefsvan als autoluw recreatiegebied en duurzame mobiliteit te stimuleren. De bezoekerspeiling gaf aan dat zo'n 40% van de bezoekers met de auto naar het gebied komt, daarvan komt 80% uit de gemeente Waalwijk en dus de nabije omgeving. Daarom zetten we in op een bezoek per **fiets** of **wandelend**. De aanleg van nieuwe voorzieningen, zoals de horecagelegenheid en het zwemstrand, zal de aantrekkingskracht van het Hoefsvan versterken. Hiermee zal naar verwachting de druk op onder andere parkeervoorzieningen en de (aan)rijroutes in het gebied toenemen. De Vijverlaan zal de aanrijroute worden voor de horeca en Surfvijver, terwijl de Hoefsvanlaan fungeert als toegang tot de Hoefsvanplas en de evenementenlocatie.

- We behouden de grote parkeerplaats aan de Hoefsvanlaan en er is parkeergelegenheid voor auto's bij de horeca (nog niet aangelegd) en voegen hier fietsenstallingen toe. Verder geen recreatief autoverkeer door het gebied.
- Om autoluw te worden stellen we voor de Vijverlaan en Hoefsvanlaan in te richten als fietsstraten: auto's blijven toegestaan maar zijn op deze wegen **'te gast'**. De **barrière tegen doorgaand verkeer** op de Hoefsvanlaan blijft bestaan, maar wordt verplaatst naar de parkeergelegenheid bij de horeca, en er komt een **nieuwe barrière** bij de parkeerplaats aan de Hoefsvanlaan. Deze kunnen eventueel in een meer natuurlijke vorm.
- Om wandelen en fietsen op een veilige manier naast elkaar te laten bestaan, kunnen er **wandel- en fietsstroken op het asfalt** aangebracht worden. En waar nodig paden verbreden.
- Bij drukte (op zomerse dagen) stellen we voor zoveel mogelijk **buiten het gebied te parkeren** (o.a. bij de parkeerplaats van het zwembad) en dit met bebording naar het gebied toe aan te geven (om onnodige verkeersstromen in het gebied te voorkomen).

Voorbeeld pumptrack (bron: Velozine & Kompan)

Voorbeeld fietsstraat (bron: VrijwilligersNet)

- Verbeteren verkeersveiligheid door voldoende borden en signalering in het gebied en monitoring.
- Om duurzame mobiliteit te bevorderen, kunnen **fietsenrekken** op strategische plekken geplaatst worden, zoals bij de entrees, de parkeerplaatsen, de zwemplassen en de sportvoorzieningen.
- Verbeteren van de kwaliteit van de verbinding tussen de Surfvijver en manege en scouting.

Horeca

Het Hoefsvan heeft jarenlang de bekende horecagelegenheid 't Lido gehad. Na een lange tijd zonder horecalocatie is er nu ruimte voor nieuwe ontwikkelingen, wat goed aansluit bij het creëren van een aantrekkelijk Hoefsvangebied met nieuwe recreatieve voorzieningen.

- Ruimte bieden aan een **nieuwe horecagelegenheid** met een terras dat uitzicht biedt op de plassen. Hier kunnen bezoekers genieten van eten en drinken, wat een aantrekkelijke plek creëert voor zowel dagrecreanten als buurtbewoners om te ontspannen en samen te komen. Tevens is dit ook de plek waar de toiletten zich bevinden.

Veiligheid

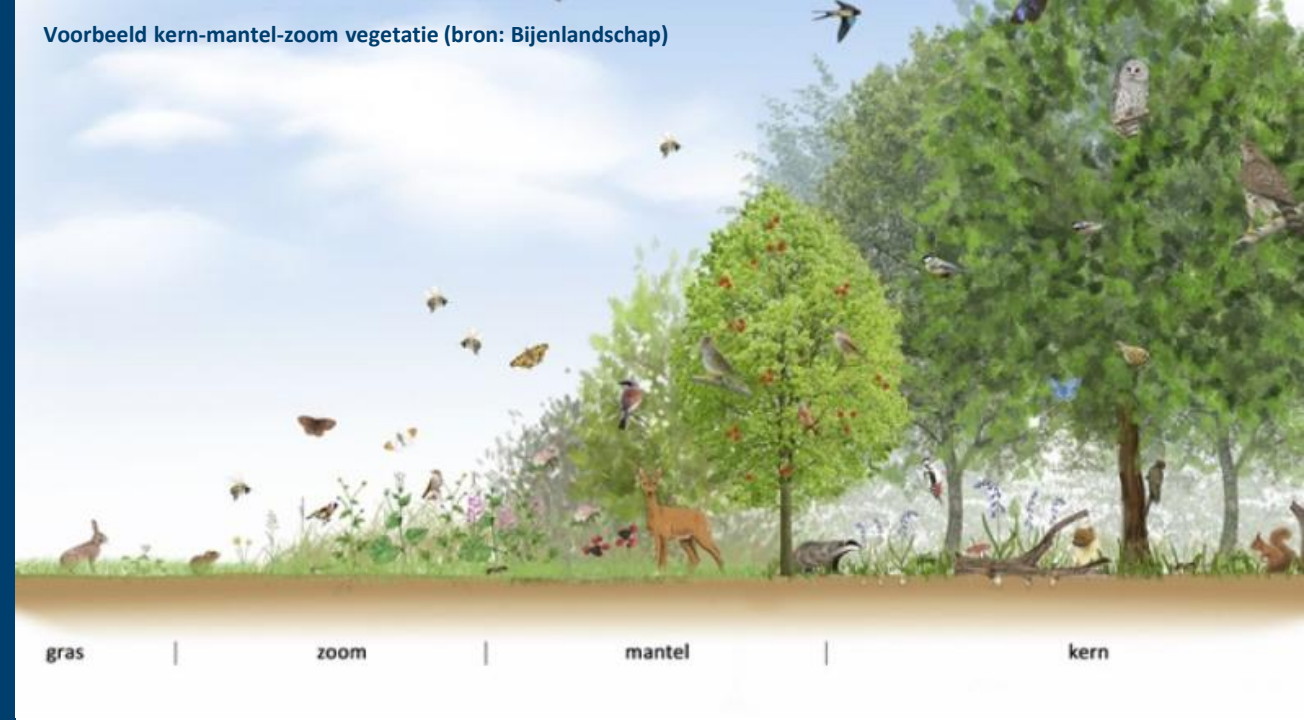
Er zijn uitdagingen op het gebied van overlast en veiligheid welke verbeterd kunnen worden, bijvoorbeeld:

- Verbeteren van **sociale controle en veiligheid** in het gebied door de nieuwe horeca, het (ver)plaatsen van het sportplein naar een plek in de zichtlijn en enkele doorzichten te creëren.
- Heb hierbij ook aandacht voor de veiligheid rondom verkeer en evalueer de verkeerssituatie (in en rondom het gebied) nadat de horeca in gebruik is genomen én op het moment dat er eventuele problemen ontstaan.

Impressie nieuwe Lido (bron: entreemagazine)

Voorbeeld kern-mantel-zoom vegetatie (bron: Bijenlandschap)

Zone 2: Parkachtige zone met recreatief gebruik

Deze zone combineert rustige recreatieve voorzieningen met een natuurlijke omgeving, waarbij ruimte wordt geboden voor ontspanning, educatie en sociaal samenzijn. Het ontwerp is gericht op het creëren van een evenwicht tussen recreatie en natuur, met mogelijkheden voor interactie en activiteiten in een rustiger vorm.

Binnen deze zone zouden de volgende voorzieningen en ontwikkelingen passen:

Landschap

De landschappelijke beleving en inrichting van het Hoefsvan kan worden versterkt om de ervaring en natuurbeleving voor de bezoeker te verbeteren. Door aanpassingen in het landschap door te voeren kunnen natuurwaarden en natuurbeleving worden versterkt, denk bijvoorbeeld aan:

- Maken van **natuurlijke oeverzones** bij de Roeivijver, in overleg met o.a. de visverenigingen.
- Het ontwikkelen van **kern-mantel-zoom vegetatie** op plekken waar het grasveld nu direct overgaat in bos. Dit versterkt de beleving van het landschap en compenseert groen dat eventueel weggaat door dergelijke voorzieningen als een pumptrack/sportplein.

- Aanwijzen van **een zone voor natuurlijk spelen** met bijvoorbeeld omgevallen bomen en stokken (aanvullend op de speeltuin).
- **Groene schaduwstructuren aanleggen**, zoals bomen, groene daken en pergola's, om schaduw te bieden en zo (toekomstige) gevolgen van hittestress te verminderen voor bezoekers. De bestaande 'weide' inrichten met acacia's als rustige schaduwplek voor ontmoeting en verblijf tijdens warme dagen.

Mobiliteit

We zetten in op het Hoefsvan als een autoluw recreatiegebied. Zie voor de algemene toepassing hiervan de toelichting bij mobiliteit en bereikbaarheid in Zone 1. Voor Zone 2 geldt rondom mobiliteit het volgende:

- Ontwikkelen van voldoende gehandicaptenparkeerplaatsen ter hoogte van de speeltuin en bij de Surfvijver.
- Toepassen van **fysieke maatregelen** tegen foutparkeren, zoals bloemen, beplanting of paaltjes.

Voorbeeld fietsenstalling (bron: Tim Meeuwssen)

Natuurlijk spelen (bron: bierenappelsap)

Voorbeeld groene parkeerplaats (bron: BVB Landscaping)

Voorbeeld ecologisch groen (bron: Ecopedia)

Toiletvoorziening en drinkwatertappunt

In het gebied is momenteel geen toiletvoorziening. Met de komst van de nieuwe horeca komt er een toiletvoorziening, maar een extra toiletvoorziening in het gebied is fijn. Daarnaast is er momenteel ook geen drinkwatertappunt in het gebied.

- Bij de speeltuin kan mogelijk een toiletvoorziening gecreëerd worden. Hier kan ook een drinkwatertappunt geplaatst worden, waarbij gebruik wordt gemaakt van de waterleiding en andere infrastructuur die voor de toiletvoorziening nodig is.

Cultuurhistorie

Het Hoefsvan is een gebied met een bijzondere geschiedenis. Zowel vanuit landschappelijke historie en het ontstaan van de drie vennen als de voorzieningen uit het verleden zoals 't Lido en het oude zwembad. Deze verhalen die het gebied identiteit geven bieden de kans de narratieve waarde te versterken, door bijvoorbeeld:

- Vertel **het verhaal over het voormalige zwembad** bij de zuidelijke parkeerplaats. Versterk de contouren en plaats een informatiepaneel.

Recreatieve voorzieningen

We zetten in op het versterken van de recreatieve waarde van het Hoefsvan door aantrekkelijke (nieuwe) recreatieve mogelijkheden te ontwikkelen, bijvoorbeeld:

- Ruimte geven aan **landschapskunst** op basis van lokale initiatieven. Zo kan het gebied worden verrijkt met kunst en krijgen lokale kunstenaars de kans te exposeren. Dit kan ook de toe-eigeningswaarde (eigenaarschap) van het gebied versterken.
- Het ontwikkelen van een **vissteiger** bij de Roeivijver (die ook rolstoeltoegankelijk is).
- Het verder inrichten van grasvelden tot **picknickweides** (met daarbij afvalbakken) waar bezoekers bij tafels en bankjes kunnen zitten. Heb hierbij ook aandacht voor rolstoelgebruikers.
- Het realiseren van een **(vlonder)wandelpad langs het water** om de beleving van bezoekers te versterken.
- Het **verrijken van het hertenkamp** met educatieve activiteiten voor kinderen: kijk- en doekaarten met vragen en opdrachten, thematische routes zoals een puzzeltocht, etc.

Sporten

Naast het sportplein en diverse sportieve voorzieningen in zone 1, zijn er ook kansen voor sportvoorzieningen in deze zone, bijvoorbeeld:

- Ontwikkel (**thematische**) **hardlooproutes** langs de plassen en door het gebied.
- Realiseer een **multifunctionele plek** waar bezoekers in een natuurlijke omgeving kunnen sporten, bewegen, mediteren, yoga uitoefenen, wat bijdraagt aan de (mentale) gezondheid en het welzijn van de bezoekers.

Evenementen

Afgelopen jaar vonden diverse evenementen plaats in het Hoefsvan, variërend van groot tot klein. Grote evenementen (meer dan 1.600 bezoekers) waren onder andere Wolluk Stock, RetRock, British Auto Jumble en de Oldtimerdag Waalwijk. Middelgrote evenementen (350-1.600 bezoekers) omvatten activiteiten zoals circusvoorstellingen, sportevenementen zoals de Langstraat Triatlon en outdooractiviteiten zoals spooktochten en scoutingweekenden. Kleinschalige evenementen (tot 350 bezoekers) bestonden voornamelijk uit sport- en viswedstrijden, een demonstratie politiehonden en jeugdkampen (zie onderzoeksrapportage p. 11). Deze evenementen zijn belangrijk voor het Hoefsvan: ze zorgen voor reuring in het gebied en verhogen de recreatiewaarde. Het is wel belangrijk dat de evenementen passen in het gebied en eventuele overlast beperkt blijft, voor zowel omwonenden als de natuur en druk op voorzieningen.

- Het huidige aanbod van evenementen past naar verwachting binnen de maximale belastbaarheid van het gebied. Het blijven behouden van bestaande evenementen blijft wenselijk voor de reuring/recreatiewaarde in het gebied, mits binnen de juiste zone. Het bestaande **evenementenveld** is hier een geschikte locatie voor.
- Voor aanvullende grotere evenementen (meer dan 1.600 bezoekers) of met een categorie C (risico-evenement) is het voorstel om bij **nieuwe aanvragen maatwerk** toe te passen en te kijken of dit past binnen de visie van het Hoefsvan en de belastbaarheid van het gebied (inschatting effecten op zowel natuur, sociale overlast, natuur, verkeer en voorzieningen).
- Ontwikkel een **nieuw evenementenbeleid** voor gemeente Waalwijk met het Hoefsvan als specifiek onderdeel hiervan om eventuele toekomstige evenementen goed te kunnen toetsen op belastbaarheid en inpasbaarheid van het gebied.

Wolluk Stock (bron: Brabants Dagblad)

Routes

We zetten in op het versterken van de beleefbaarheid van het gebied. Onder andere door het ontwikkelen van (thema)routes en activiteiten, bijvoorbeeld:

- Ontwikkelen van **speurtochten**, die bezoekers (en vooral gezinnen met kinderen) aanmoedigen om de natuur te ontdekken door middel van interactieve opdrachten en uitdagingen. Deze speurtochten kunnen verschillende thema's hebben, zoals dieren, planten, of het ontdekken van verborgen natuurwonderen.
- Ontwikkel ten minste één **rolstoelvriendelijke route** en zorg daarnaast dat paden breed breed genoeg zijn voor o.a. rolstoel- en scootmobielgebruikers. Denk bijv. ook aan routes met contrasterende kleuren of reliëfstenen voor visueel beperkten.
- Realiseren van een **blotevoetenpad**, een route waar bezoekers het gevoel van de natuur kunnen ervaren door met blote voeten over verschillende natuurlijke ondergronden te lopen, zoals gras, zand, modder en stenen. Dit pad biedt een unieke ervaring die de zintuigen prikkelt en kan helpen bij het bevorderen van mindfulness en ontspanning in de natuur.

Ontmoetingsplaats

Het Hoefsvan is een geschikte locatie om plekken voor ontmoeting en samenzijn te creëren. Zo kunnen spontane ontmoetingen worden gestimuleerd en kan eenzaamheid worden tegengegaan. Bijvoorbeeld:

Voorbeeld hondenspeelplaats (bron: Hondenzwembijver Ut Poelke)

Voorbeeld blotevoetenpad (bron: VVV Brabantse Wal)

- Ruimte geven aan **beleef- en bewondertuinen**: bloementuin, moes- en kruidentuin, fruittuin, etc. Door te werken met lokale beheerders of ambassadeurs kan de toe-eigeningswaarde (eigenaarschap) van het gebied worden versterkt.
- Maken van **doorzichten rondom de speeltuin**, zodat die vanaf meerdere paden zichtbaar is en een grotere functie voor ontmoeting kan krijgen.
- Sluit aan op de doelen van Samen Redzaam voor een veerkrachtige, gezonde en gelukkige gemeenschap. Mogelijk zijn hieruit ook middelen beschikbaar.

Honden

De lusten en lasten van honden in het Hoefsvan kunnen beter in balans worden gebracht. Zo kan het gebied een prettige plek voor honden(eigenaren) blijven terwijl de overlast beperkt blijft, bijvoorbeeld:

- De trainingen van de **politiehondenvereniging** vinden plaats op verschillende locaties in het gebied. Er moeten **duidelijke afspraken** gemaakt worden met de vereniging over de locatie van hun trainingen, tijden, frequentie, etc. om ze op een juiste wijze een plek te laten hebben in het gebied.
- Opstellen van **duidelijke regels** rondom opruimplicht, aanlijnen en definiëren van een duidelijk losloopegebied en zwemlocatie voor honden (en deze locaties duidelijk **markeren**). Dit moet waar nodig opgenomen worden in het hondenbeleid en worden afgestemd met Natuurmonumenten.

Zone 3: Natuurzone met recreatief medegebruik

Deze zone richt zich met name op het behoud en de versterking van de natuur en de ecologische waarden (passend binnen de richtlijnen voor beheer van deze natuur), met enkele kleinschalige recreatieve voorzieningen die bezoekers in staat stellen om de natuur op een rustige en respectvolle manier te beleven.

Binnen deze zone zouden de volgende voorzieningen en ontwikkelingen passen:

Voorzieningen

In deze zone staat natuur(beleving) centraal, met de focus op het integreren van natuurlijke elementen waarbij enkele kleinschalige voorzieningen passen, bijvoorbeeld:

- Het ontwikkelen van **(thematische) wandelroutes**, die bezoekers de mogelijkheid bieden om de natuur in het gebied te verkennen en te ervaren. De routes kunnen specifieke thema's hebben, zoals flora en fauna of juist een stilleroute, zodat bezoekers op een interactieve en educatieve manier de natuur leren kennen.
- Plaatsen van **enkele bankjes** (waarvan een aantal met arm- en rugleuning) zodat bezoekers mogelijkheid hebben om te rusten en van de natuur te genieten.
- De zwemplas Hoefsven blijft een locatie voor **natuurzwemmen** waar bezoekers kunnen zwemmen in een stille en natuurlijke omgeving.

Bron: IVN

Bron: Natuurmonumenten

Gehele gebied

Naast de drie zones zijn er enkele overkoepelende voorzieningen en ontwikkelingen, die in elk van de zones een plek kunnen krijgen. Bij ontwikkeling van voorzieningen is het belangrijk de partners rondom inclusiviteit te betrekken om het gebied toegankelijk en inclusief voor iedereen te ontwikkelen.

Gewenst bezoekersgedrag

Het Hoefsven moet een schone en sociaal veilige plek zijn. Goede informatie en voorzieningen zijn nodig om gewenst gedrag te stimuleren, bijvoorbeeld:

- Plaatsen van **voldoende (grote) prullenbakken** op strategische plekken (met name bij (picknick)bankjes). Zorg dat de bakken op piekmomenten niet overvol raken, want rommel trekt rommel aan. Vanuit het zwerfafvalbeleid is hier middelen voor beschikbaar.
- Inzetten van toezicht of **samenwerking met lokale jongeren** voor het voorkomen van overlast in het gebied.
- De parkachtige zone met verschillende recreatiemogelijkheden vraagt om goede **handhaving op gebied van afval, honden en overlast**. Het plaatsen van entreeborden met duidelijke symbolen over wat wel en niet mag in deze zone/het gebied helpt hierbij.

Versterken landschap en biodiversiteit & verbinding

Het is belangrijk dat de landschappelijke beleving in het gebied versterkt wordt. Daarnaast kan de verbinding met de woonwijken rondom het Hoefsven worden verbeterd. Door bijvoorbeeld:

- Aanleggen van **natuurlijke halfopen randen zoals hagen of bloemrijke bermen**.
- Een **gefaseerde en ecologisch onderbouwde aanpak om de biodiversiteit te versterken**, waarbij waardevolle uitheemse soorten die bijdragen aan de biodiversiteit behouden blijven.
- Actief zoeken naar mogelijkheden om de natuur en biodiversiteit in het gebied te bevorderen.
- Waar mogelijk **fysieke barrières**, zoals hekken, en vervangen door natuurlijke overgangen.
- Realiseren van **veilige en aantrekkelijke oversteekplaatsen** naar omliggende gebieden en woonwijken.
- Aansluiten van wandel-, fiets- en ruiterroutes **op bestaande regionale netwerken**.
- Maken van een beheerplan voor het landschap, natuur en groen in het gebied.

Informatievoorziening

Om te zorgen voor gewenst bezoekersgedrag en het verbeteren van de informatievoorziening in het gebied kunnen de entrees en voorzieningen worden verbeterd, door bijvoorbeeld:

- Creëren van **aantrekkelijke en herkenbare entrees**, die duidelijk maken dat je een bijzonder gebied binnen gaat. Doe dit bij de belangrijkste ingangen.
- Plaats bij elke ingang informatie over de **regels in het gebied** (toegangstijden, (niet) toegestane activiteiten, etc.).
- Plaatsen van **routeaanwijzingen (handwijzers)** richting speeltuin, zwemplas en belangrijke recreatieve voorzieningen.
- In overleg met lokale verenigingen plaatsen van informatieve panelen over flora, fauna en geschiedenis van het gebied.

Voorzieningen die niet wenselijk zijn

- X Grootschalige ontwikkelingen (bijv. in de vorm van bebouwing)
- X Door de lokale focus van het Hoefsven heeft het gebied geen verblijfsfunctie: het gebied biedt geen ruimte aan langdurig en structureel verblijf (bijv. campers). Incidenteel verblijf voor 1 tot 2 nachten (bijv. door de scouting) kan in overleg plaatsvinden en is maatwerk.
- X Veel extra drukte: het Hoefsven blijft een recreatiegebied voor de inwoners van Waalwijk om natuur en recreatie in balans te houden. Het Hoefsven wordt geen Natuurpoort.
- X Er moeten regels komen m.b.t. het gebruik van elektrische voertuigen met een laagvermogen in de Surfvijver.
- X Grootschalige commerciële activiteiten voor groepen (bijv. pitch & putt, paintball, survivalbanen, etc.).

Voorbeeld entreepoort (bron: opwegmetmama.nl)

Voorbeeld houten handwijzer (bron: Foretti)

Voorbeeld houten poort met kaart

Prioritering: hoge prioriteit

Voorstel	Zone	Nieuw of bestaand voorstel	Budget beschikbaar
Nieuwe horecagelegenheid	1	Bestaand voorstel	n.v.t
Strandzone bij de zwemplas en toewijzen zwemwater	1	Bestaand voorstel	n.v.t
Zwemplas: extra faciliteiten zoals picknickplekken (met daarbij afvalbakken), schaduwrijke zones en zwemsteiger(s).	1	Nieuw voorstel	Voor afvalbakken budget beschikbaar. Overige nog geen bestaand budget
Evenementenbeleid	2	Nieuw voorstel	Nog geen bestaand budget
Fietsenstallingen bij parkeerplaatsen en in gebied	1 en 2	Nieuw voorstel	Nog geen bestaand budget
Borden en signalering (verkeer)	2	Nieuw voorstel	Nog geen bestaand budget
Aantrekkelijke en herkenbare entrees	Zone 1 en 2	Nieuw voorstel	Nog geen bestaand budget
Informatieborden over de regels in het gebied	1 en 2	Nieuw voorstel	Nog geen bestaand budget
Plaatsen van routeaanwijzingen (handwijzers)	1, 2 en 3	Nieuw voorstel	Nog geen bestaand budget
Fysieke maatregelen foutparkeren	2	Nieuw voorstel	Nog geen bestaand budget
Huidige fysieke barrière verplaatsen en extra barrière toevoegen, in natuurlijke uitvoering	2	Nieuw voorstel	Nog geen bestaand budget
Verbreden paden + toevoegen stroken fietsers/wandelaars	1, 2 en 3	Nieuw voorstel	Nog geen bestaand budget
Veilige en aantrekkelijke oversteekplaatsen	2	Nieuw voorstel	Nog geen bestaand budget
Vijverlaan en Hoefsvenlaan als fietsstraat	2	Nieuw voorstel	Nog geen bestaand budget
Vissteiger	2	Nieuw voorstel	Nog geen bestaand budget
Rolstoelvriendelijke route	2	Nieuw voorstel	Nog geen bestaand budget
Doorzichten speeltuin	2	Nieuw voorstel	Nog geen bestaand budget
Voorzieningen weggooien hondenpoep	1, 2 en 3	Nieuw voorstel	Mogelijk budget: afval
Markeren hondenlosloopgebieden	2	Nieuw voorstel	Nog geen bestaand budget
Bankjes en prullenbakken	1, 2 en 3	Nieuw voorstel	Mogelijk budget prullenbakken: afval
Sportplein met sporttoestellen, bootcamps en sportieve ontmoetingsplekken	1	Nieuw voorstel	Nog geen bestaand budget
Pumptrack	1	Nieuw voorstel	Budget al beschikbaar
Picknickweide	2	Nieuw voorstel	Nog geen bestaand budget

Prioritering: wenselijk			
Voorstel	Zone	Nieuw of bestaand voorstel	Budget beschikbaar
Drinkwatertappunt Surfvijver	1	Nieuw voorstel	Nog geen bestaand budget
Drinkwatertappunt speeltuin	2	Nieuw voorstel	Nog geen bestaand budget
Verrijking hertenkamp activiteiten	2	Nieuw voorstel	Mogelijk budget: samen redzaam
Ontmoetingsplek: bijv. beleef en bewondertuin	2	Nieuw voorstel	Mogelijk budget: samen redzaam
Thematische wandelroutes	2	Nieuw voorstel	Nog geen bestaand budget
Aanleggen van natuurlijke, halfopen randen zoals hagen of bloemrijke bermen	2	Nieuw voorstel	Nog geen bestaand budget
Gefaseerde en ecologisch onderbouwde aanpak met mogelijkheden voor versterken natuur en biodiversiteit	2	Nieuw voorstel	Nog geen bestaand budget
Aansluiten routes op regionale netwerken	1, 2 en 3	Nieuw voorstel	Nog geen bestaand budget
Zwemplas: steiger/boulevard	1	Nieuw voorstel	Nog geen bestaand budget
Toegankelijke paden en vlonderpaden 2x plassen	1, 2 en 3	Nieuw voorstel	Nog geen bestaand budget
Verhuurlocatie niet-gemotoriseerde watersport	1	Nieuw voorstel	Extern initiatief
Verwijzingen buiten gebied parkeren	2	Nieuw voorstel	Nog geen bestaand budget
Natuurlijke oeverzones bij de Roeivijver	2	Nieuw voorstel	Nog geen bestaand budget
Ontwikkelen van kern-mantel-zoom vegetatie	2 en 3	Nieuw voorstel	Nog geen bestaand budget
Een zone voor natuurlijk spelen	2	Nieuw voorstel	Nog geen bestaand budget
Groene schaduwstructuren aanleggen	2	Nieuw voorstel	Nog geen bestaand budget
Toiletvoorziening speeltuin	2	Nieuw voorstel	Nog geen bestaand budget
Maken van beheerplan voor het landschap, natuur en groen in het gebied	1, 2 en 3	Nieuw voorstel	Nog geen bestaand budget

Prioritering: extra

Voorstel	Zone	Nieuw of bestaand voorstel	Budget beschikbaar
Informatieve panelen over flora, fauna en geschiedenis van het gebied	2 en 3	Nieuw voorstel	Nog geen bestaand budget
Informatiepaneel voormalig zwembad	2	Nieuw voorstel	Nog geen bestaand budget
Hardlooproute	2	Nieuw voorstel	Nog geen bestaand budget
Multifunctionele plek voor sport, bewegen, yoga, meditatie, etc.	2	Nieuw voorstel	Nog geen bestaand budget
Speurtochten	2	Nieuw voorstel	Nog geen bestaand budget
Blotevoetenpad	2	Nieuw voorstel	Nog geen bestaand budget
Landschapskunst	2	Nieuw voorstel	Nog geen bestaand budget
(Water)speelplaats	1	Nieuw voorstel	Nog geen bestaand budget
Beachvolley- / voetbalveld	1	Nieuw voorstel	Nog geen bestaand budget

Deel B:
Onderzoeksrapport

Inhoud

1	Gebieds- en recreatieanalyse	3
1.1	Algemene beschrijving	3
1.2	Landschappelijke analyse	3
1.3	Natuuranalyse	5
1.4	Bereikbaarheid en routestructuren	6
1.5	Recreatieve analyse	8
1.5.1	Dagrecreatief aanbod	8
1.5.2	Verblijfsaanbod	12
1.6	Recreatieve waarde	12
1.7	Ruimtelijke mogelijkheden bestemmingsplan	14
2	Doelgroepen en gebruikers	18
2.1	Leefstijlen en het aanbod	18
2.2	Leefstijlen en de vraag (inwoners)	18
2.3	Leefstijlen en vraag (bezoekers)	20
2.4	Huidige gebruikers	20
2.5	Sporten in het Hoefsven (Strava-data)	20
2.6	Resono-analyse bezoekers	23
3	Trends en ontwikkelingen	30
3.1	Trends	30
3.2	Ontwikkelingen	32
4	Beleidsanalyse	34
4.1	Bestaande stukken	34
4.2	Lopende trajecten	37
5	Hoe kijken stakeholders en bezoekers naar het Hoefsven?	39

5.1	Bezoekerswaardering	39
5.1.1	Bezoekersenquête Swipocratie	39
5.1.2	Herfstmarkt	40
5.2	Gesprekken stakeholders	41
	Bijlage 1 Leefstijlen	44

1 Gebieds- en recreatieanalyse

Het Hoefsven ontwikkelde zich tot een divers gebied met een hoofdzakelijk recreatieve functie. In dit hoofdstuk bieden we een analyse van het gebied, met speciale aandacht voor de landschappelijke, cultuurhistorische, natuurlijke en recreatieve kwaliteiten van Het Hoefsven.

1.1 Algemene beschrijving

Recreatiegebied Het Hoefsven is een natuur- en recreatiegebied aan de rand van Waalwijk, vlakbij de Loonse en Drunense Duinen. Het gebied heeft verschillende mogelijkheden voor recreatie en ontspanning en is een populaire plek voor inwoners, recreanten en sportievelingen.

Het Hoefsvengebied is een waardevol en natuurlijk overgangsgebied naar de Loonse en Drunense Duinen waar inwoners uit Waalwijk kunnen recreëren. Het gebied wordt voor extensieve recreatieve doeleinden en natuurbeleving gebruikt. In het gebied ligt een grote voormalige zandwinplas waar gesurfd kan worden. Daarnaast liggen er groene weiden die omzoomd zijn met bosschages. Deze bosschages worden door bomenlanen met elkaar verbonden.

De Waalwijkers noemen het Hoefsven nog vaak 't Lido'. Dit was een uitgaansgelegenheid die twee keer afbrandde en daarna niet meer werd herbouwd. Het Hoefswiel, een deel van het huidige recreatiegebied, was oorspronkelijk een zwemgelegenheid. In 1954 werd bij dit bosbad een openluchtzwembad gebouwd (bestaande uit 2 zwembaden) dat de naam Het Hoefsven kreeg. Dit openluchtbad is inmiddels weg, maar in 2010 werd een nieuw overdekt zwembad, het Olympiabad, dicht bij de Surfvijver gebouwd.

De weidsheid van zichtlijnen over de waterpartijen en het contrast met de beslotenheid van de bossen op de overgang naar de Loonse en Drunense Duinen bepalen de sfeer in het Hoefsvengebied.

Visie Hoefsven Groene Wig, 2007

Het Hoefsven heeft drie forse waterpartijen die verschillen in maat, schaal en karakter en zijn van ecologische en recreatieve waarde voor het gebied. De lanen in het bos en het contrast tussen de weidsheid van het open water en de beslotenheid van het bos versterkt het karakter en de beleving van het gebied.

1.2 Landschappelijke analyse

Oorsprong

De zuidelijke plassen en het natuurgebied zijn ontstaan door een dijkdoorbraak in de 17^e eeuw waaruit verschillende kolken (wielen) ontstonden. De noordelijke plas (Surfvijver) is ontstaan na zandwinning.

Geschiedenis

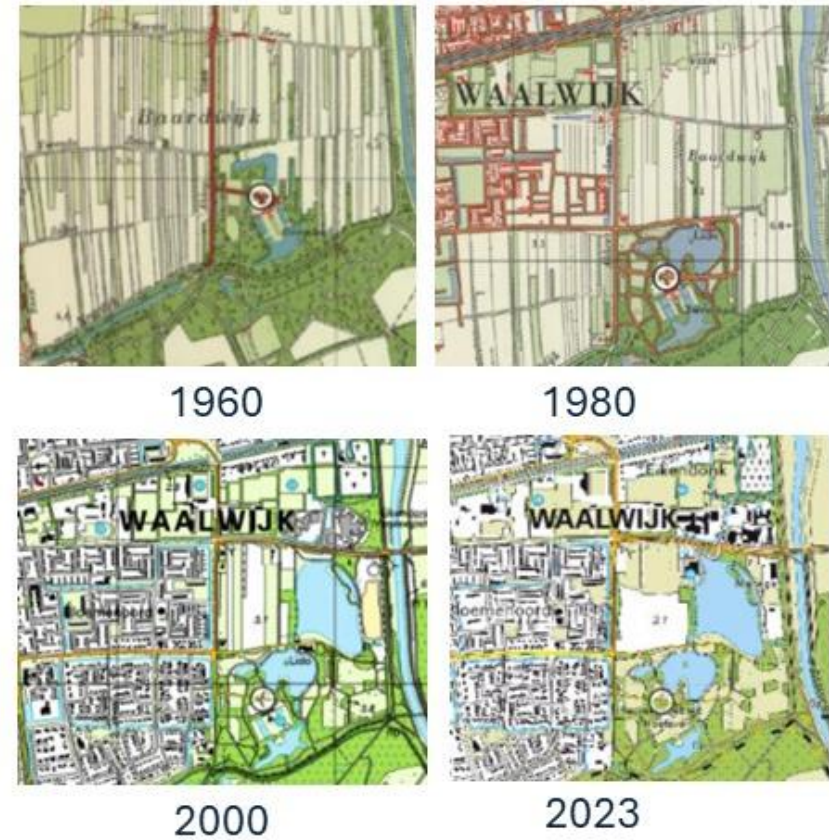
Uit het onderzoek 'Bureauonderzoek en Inventariserend veldonderzoek' voor het plangebied Akkerlanen is de geschiedenis rondom het plangebied in kaart gebracht. Ook de kaarten uit de Topotijdreis (figuur 1) blijkt het dat gebied veel ontwikkelingen heeft doorgemaakt.

- Op de kaarten van 1832 en 1900 zien we vooral bouwlandpercelen. In zuiden van het plangebied bevindt zich een plas (Het Nieuwe Wiel of het Hoefsven).
- In 1958 is het ven uitgebreid en was er ook een vijver direct ten noorden daarvan.
- In 1969 is deze vijver vergroot en kwam het overeen met de huidige situatie, waarbij het water als 'Roeivijver' deel uitmaakt van het Hoefsven. Oostelijk zien we landbouwgebruik.

- Tussen 1969 en 1981 is het recreatiegebied uitgebreid met de huidige 'Surfvijver' (noordelijke plas – als gevolg van zandwinning), bos, ligweides en het hertenkamp.

Figuur 1 Het Hoefsvan door de jaren heen (bron: Topotijdreis)

1.3 Natuuranalyse

Het Hoefsven is bestemd als 'recreatiegebied', met in het zuiden een deel NNN. Het omliggende gebied ten zuiden en ten oosten, de Loonse en Drunense Duinen, is geclassificeerd als Natura-2000 gebied. Voor dit gebied zijn instandhoudingsdoelstellingen vastgesteld. Hierbij wordt de prioriteit gelegd op het tegengaan van verslechtering voor aangewezen habitattypen- en soorten, waarvoor de instandhouding nog niet is bereikt¹. Omdat deze gebieden elkaar raken is dit bij keuzes en inrichting omtrent de randen van het Hoefsven belangrijk om mee te nemen.

In 2014 is in het kader van de plannen voor de nieuwbouwwijk Akkerlanen een Quickscan gedaan naar de Flora en Faunawet van het Hoefsven². Hierin is het plangebied (Akkerlanen) en de omgeving meegenomen. Hieruit blijkt dat het niet waarschijnlijk is dat er beschermde planten direct in de buurt van het plangebied voorkomen. Verderop in het Hoefsven, ten zuiden van de Roeivijver, komt wel de beschermde plant Glad biggenkruid voor. Het is daarnaast waarschijnlijk dat er licht beschermde dieren, zoals mollen of egels, aanwezig zijn.

Het zuidelijke deel van het Hoefsven is onderdeel van het Nederlands Natuur Netwerk (NNN) en ten oosten grenst het Hoefsven aan NNN-gebied, zie figuur 2. Het NNN is een samenhangend geheel van bestaande en nieuw te ontwikkelen natuurgebieden in Nederland. Dit netwerk verbindt natuurgebieden beter met elkaar en met het omliggende agrarische landschap. Provincie Noord-Brabant ziet erop toe dat bestemmingsplannen en omgevingsvergunningen van gemeenten het NNN niet schaden.

Figuur 2 Deel van het Hoefsven is NNN gebied (bron: Atlas Leefomgeving)

Het Natuurbeheerplan van provincie Noord-Brabant geeft aan dat het NNN-gebied in het Hoefsven tot 'bestaande natuur' behoort. Dit betekent dat het gebied moet blijven voldoen aan de eisen voor het type beheer. Het beheertype voor dit gebied is '**vochtig bos met productie**': een gebied dat voornamelijk bestaat uit loofbossen, gedomineerd door boomsoorten als populier, es, esdoorn, beuk, haagbeuk, eik, iep en els. Dit bostype levert een belangrijke bijdrage aan de houtvoorziening door de groei van diverse gewilde (hardhout) loofboomsoorten.

¹ <https://www.brabant.nl/onderwerpen/natuur-landschap/natura-2000-gebieden/loonse-drunense-duinen-leemkuilen/>

² https://www.planviewer.nl/imro/files/NL.IMRO.0867.BPWWakkerlanen-VA01/b_NL.IMRO.0867.BPWWakkerlanen-VA01_tb8.pdf

Het andere deel van het Hoefsven is een combinatie van recreatief gazon (rood en paars in figuur 4), bestaande uit kort gras, en natuurveldjes (groen, oranje en blauw in figuur 4), bestaande uit hoog gras tot ca. 50 centimeter met veel kruidachtige plantsoorten. Deze indeling is in het verleden bedacht, maar het is onduidelijk waar deze op is gebaseerd en of de indeling nog steeds wenselijk is. Het is daarom mogelijk om in de indeling te schuiven. Er geldt daarbij één uitzondering voor het veldje waar de beschermde plant Glad biggenkruid groeit. Voor behoud van deze plant moet dit stuk een natuurveld blijven en recreatief gebruik vermeden worden.

Figuur 3 Glad biggenkruid (bron: Wolverlei, Martin Stevens)

Daarnaast heeft een das zijn burcht op de begraafplaats ten noordoosten van het Hoefsvengebied en gebruikt voornamelijk het oostelijke deel, dicht bij het kanaal, als foerageergebied. Dit betekent dat bijvoorbeeld een mountainbikepad in dit gedeelte niet mogelijk is.

Kansen voor het Hoefsven op gebied van natuur en recreatie liggen o.a. bij het combineren van kruidenrijk gras met wandelpaden, meer afwisseling in lagen van vegetatie (bos, kruidenrijk gras en recreatief gazon) voor meer natuurbeleving en natuureducatie.

Figuur 4 Grastypen in het Hoefsvengebied (bron: gemeente Waalwijk)

1.4 Bereikbaarheid en routestructuren

Bereikbaarheid met de auto & parkeren

Het Hoefsven is met de auto goed bereikbaar. Het gebied grenst aan de Drunenseweg en de Akkerlaan. Er zijn twee parkeerplaatsen in het gebied.

Hier is bij elk plaats voor zo'n 20-30 auto's. Tijdens locatiebezoeken blijkt wel dat er ook diverse auto's buiten de officiële parkeerplaatsen worden geparkeerd. Onder andere in de berm bij de Roeivijver. Dit draagt niet bij aan de recreatieve beleving. Er ligt een weg deels door het gebied heen, welke is afgesloten met betonblokken om doorgaand verkeer tegen te houden. Dit draagt niet bij aan de beleving en uitstraling van het gebied, en kan verwarrende situaties veroorzaken.

Figuur 5 Parkeren bij het Hoefsven (bron: eigen foto)

Openbaar vervoer

Met het openbaar vervoer is het gebied matig bereikbaar. Er zijn twee bushaltes aan de rand van het gebied, halte 'Akkerlaan' en halte 'Eikendonklaan'.

Routestructuren

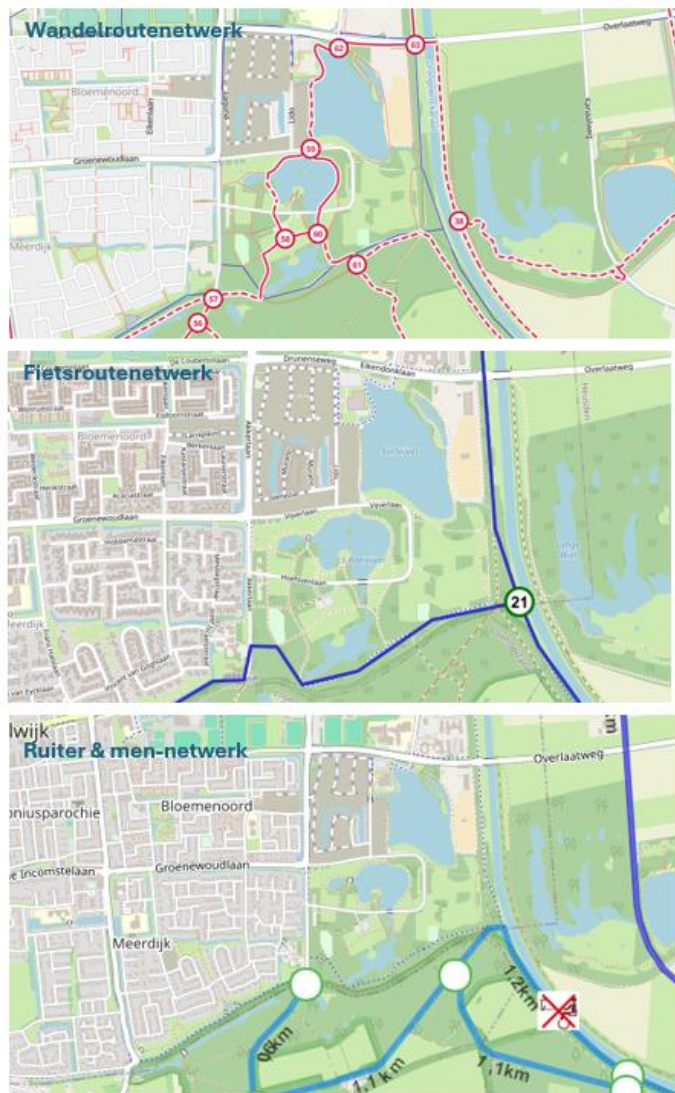
Rondom het Hoefsven ligt een netwerk van wandel- en fietsroutes,

- In de nabije omgeving van het Hoefsven bevinden zich geen Toeristisch Overstap Punten (TOP). De dichtstbijzijnde zijn de natuurpoorten in Drunen en Loon op Zand.
- Door het Hoefsvengebied zijn verschillende wandel- en fietspaden aangelegd. Aan de rand van het gebied loopt een fietspad richting de Loonse en Drunense Duinen. Er zijn geen specifieke routes in het gebied aangegeven.
- Het gebied maakt geen onderdeel uit van het ruiter- en mennetwerk.
- Er bevindt zich één knooppunt van de fietsknooppuntroute net buiten het Hoefsvengebied. Er gaat geen route door het gebied.
- Er zijn een aantal wandelknooppunten in het gebied. Via de knooppuntroute kan onder andere een rondje om de Roeivijver gelopen worden.

Figuur 6 Fiets- en wandelpaden in het Hoefsven (bron: eigen foto)

Figuur 7 Knooppuntnetwerken (bron: fietsnetwerk, anwb, ruiters en mensen.nl)

1.5 Recreatieve analyse

Het Hoefsven heeft diverse recreatieve voorzieningen en mogelijkheden. Daarnaast beschrijven we de huidige recreatieve waarde van het gebied.

1.5.1 Dagrecreatief aanbod

Voorzieningen (bankjes & prullenbakken)

Door het gebied staan verschillende zitbankjes, er zijn geen picknickbanken of tafeltjes aanwezig. Er zijn kansen voor een grotere diversiteit in rustmogelijkheden.

Ook staan er prullenbakken in het gebied, die opvallen door hun blauwe kleur. Uit gesprekken met BOA's en bezoekers blijkt dat er ondanks de hoeveelheid prullenbakken veel afval in het gebied rondslingert. Een mogelijke verklaring hiervoor kan zijn de aanwezigheid van zwervers en (hang)jongeren, maar ook het dumpen van huisafval zodat er niet betaald hoeft te worden. Vanuit communicatie is aan de hand van borden geprobeerd te stimuleren dat men het afval in de prullenbakken gooit of meeneemt. Dit lijkt nog niet voldoende effectief te zijn.

Figuur 8 Voorzieningen in het gebied (bron: eigen foto)

Horeca

Vroeger bevond zich de bekende horecazaak 'Het Nieuwe Lido' op deze locatie. In 2007 brandde het pand volledig af, en sindsdien is er geen nieuwe horecagelegenheid meer bij het recreatiegebied gebouwd. Op dit moment wordt er een nieuwe horecagelegenheid ontwikkeld. Hier is nog geen exploitant voor bekend. In eerdere plannen staat dat *'het nieuwe complex twee terrassen krijgt, een openbare toiletvoorziening en plaats zal bieden aan tweehonderd gasten. Bezoekers kunnen er zeven dagen per week terecht voor koffie, lunch, borrel of diner met uitzicht op het water. De tweede verdieping van het restaurant biedt 'hospitality with a view' voor besloten bijeenkomsten. (bron: Entree Magazine)'*

Figuur 9 Ontwikkelpannen nieuwe horeca (bron: Entree magazine)

Zwemmen en waterrecreatie

Het gebied heeft momenteel één erkende zwemplas, het Hoefsvan. De Surfvijver wordt daar aan toegevoegd, deze wordt aangewezen als zwemwater. Het onderzoek daarvoor is bijna afgerond, waarna de zwemwaterlocatie vanaf mei 2025 opengaat. De ligweide aan de plas wordt daarbij ingericht als zwemstrand. Momenteel zijn de oevers van zowel de Surfvijver als het Hoefsvan beperkt toegankelijk. Door begroeiing van planten, struiken en bomen en het niet-aflopen van de randen is het water nog niet goed begaanbaar. Bij de Surfvijver wordt dit aangepast als onderdeel van de ontwikkeling van de Surfvijver als zwemwaterlocatie waardoor het mogelijk wordt om op een veilige en fijne manier het water in te gaan. Bij het Hoefsvan zijn er kansen om de toegang naar het water te verbeteren.

De drie waterpartijen zijn momenteel populair voor wateractiviteiten zoals zwemmen en vissen. Met name de Roeivijver wordt actief gebruikt door vissers. Ook is de Roeivijver een plek om te schaatsen. Daarnaast is de triatlon vereniging actief in en rondom de Surfvijver.

Figuur 10 Zwemwater in het Hoefsvan (bron: eigen foto + Omroep Brabant)

Sporten

Het Hoefsven biedt verschillende sportmogelijkheden. Er staan sporttoestellen waar je kunt trainen en sportoefeningen kunt doen, zoals fitness of bootcamptrainingen. De toestellen liggen verscholen in het gebied. Daarnaast staan er open voetbaldoelen op een groot grasveld in het gebied. Deze zijn wel enigszins vervallen.

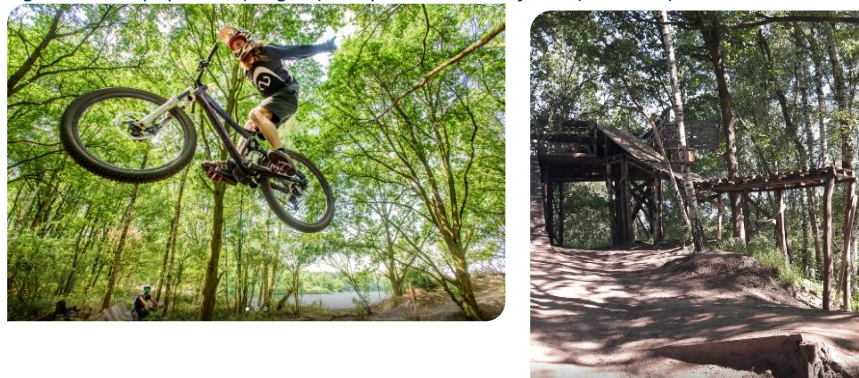
Figuur 11 Sporttoestellen bij het Hoefsven (bron: eigen foto)

Bikepark

Verschillende mensen hebben rond 2017 een fietsparcours/bikepark gebouwd aan de Vijverlaan in het Hoefsven. Het parcours bestond uit houten constructies, hobbels, brug en schans voor speciale sprongen. De baan werd gebruikt door bmx-ers, dirt jumpers en (freestyle) mountainbikers. Het terrein was illegaal, maar was in de loop der jaren gedoogd door de gemeente. Echter is er vanwege veiligheid besloten het parcours te sluiten en af te breken. Dit zorgde voor veel onrust en teleurstelling bij de gebruikers van de baan (bron: AD).

Figuur 12 Het populaire (illegale) bikepark in het Hoefsven (bron: AD)

Spelen

Het gebied beschikt over een grote speeltuin, verscholen in het gebied. De speeltuin is in het voorjaar/zomer van 2024 gebouwd en op 3 september 2024 geopend. De speeltuin beschikt over een speelhuis en nieuwe en opgeknapte speeltoestellen. Daarnaast zijn er in de vernieuwde inrichting ook picknicktafels en extra bankjes geplaatst. Verder heeft het Hoefsven verschillende lig- en speelweiden, zonder voorzieningen om te spelen.

Figuur 13 Speeltuin in het Hoefsven (bron: eigen foto)

Evenementen

Jaarlijks worden er ca. 200 evenementen georganiseerd in gemeente Waalwijk, waarvan momenteel een aantal evenementen in het Hoefsven. Voorbeelden van evenementen zijn het jaarlijks terugkerende evenement Wolluk Stock, een familievriendelijk festival met optredens, workshops voor jong en oud, kunst, ambacht en dans, de Oldtimerdag waarop grote aantallen 'oldtimers' in het gebied tentoon worden gesteld, en Retrock festival, een combinatie van Retor en Rock.

Gemeente Waalwijk maakt onderscheid in kleine (tot 350 bezoekers), middel (350 tot 1.600 bezoekers) en grote (meer dan 1.600 bezoekers) evenementen. Voor evenementen boven de 350 bezoekers is een vergunning nodig (bron: gemeente Waalwijk). Onderstaand overzicht geeft de evenementen weer die momenteel in het Hoefsven worden georganiseerd, onderverdeeld in de drie categorieën:

Groot (meer dan 1600 bezoekers)

- Wolluk stock
- RetRock
- British Auto jumble
- Oldtimerdag Waalwijk

Middelgroot (350 – 1600 bezoekers)

- Circus Freiwald
- Circus Barani
- Spooktocht
- Lidocross
- Scouting AZG Sport- en Outdoorweekend
- Scouting AZG Welpen en kabouterdag
- Spooktocht Judovereniging Asahi
- Jurassic Expo
- Langstraat Triatlon

- Swimming to fight Cancer
- Back Yard Ultra
- Groepsdag AZG

Klein (tot 350 bezoekers)

- Weekend Kamp Judo Vereniging
- Cross Duathlon Run en ATB Run
- Jeugd Karper Wedstijd
- Mendurance
- Demonstratie politiehonden
- Wedstijd nachtvissen

Figuur 14 Wolluk-stock (bron: stichting wereldboom)

Figuur 15 Oldtimer dag (bron: Brabants dagblad)

Figuur 16 Retrock Festival (bron: Retrock)

Honden

Het gebied is geliefd bij hondenbezitters. Zij mogen in het gebied met de hond wandelen. Er is een klein losloopegebied, daarbuiten moeten de honden aangelijnd zijn. Er vinden daarnaast regelmatig jacht- en politiehondentrainingen plaats op de grasvelden ten zuiden van de Roeivijver.

Toegankelijkheid

Bezoekers mogen overdag recreëren in het gebied, van 6.00 uur 's ochtends tot 22.00 uur 's avonds. Echter blijkt uit gesprekken met BOA's en beheerders dat het gebied wel vaak na 22.00 uur wordt bezocht door jongeren en daklozen. Hier worden in sommige gevallen meldingen van gemaakt, vooral wanneer er overlast is.

Hertenkamp

Aan de rand van het gebied ligt een hertenkamp dat wordt beheerd door de buitendienst van de gemeente. In 2021 zijn er investeringen rondom beheer en onderhoud doorgevoerd, en is er een dierenverzorgster aangesteld. Ook waren er plannen om het hertenkamp in te zetten als werklocatie voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Hiervoor is een coach aangesteld, ingevuld door Met Andere Ogen (MAO). De ontwikkeling van het Hertenkamp is daarmee afgerond.

Manege en scouting

Aan de oostelijke kant van het gebied zijn een manege en scouting te vinden. De scouting gebruikt het gebied regelmatig voor hun activiteiten en spellen.

1.5.2 Verblijfsaanbod

Er is geen logiesaanbod in het gebied. Echter blijkt uit gesprekken dat er wel soms illegaal wordt overnacht in het gebied door daklozen. De vraag is opgekomen of het Hoefsvengebied in de toekomst mogelijk een kansrijke locatie voor camperplaatsen is.

1.6 Recreatieve waarde

Om inzicht te krijgen in welke waarde het gebied recreatief heeft, is er een recreatieve analyse uitgevoerd, waarin vijf waarden onderzocht zijn:

- Gebruikswaarde: wat voor activiteiten zijn er mogelijk?
- Belevingswaarde: welke belevingssferen zijn er in het gebied
- Attractiewaarde: wat trekt bezoekers juist naar dit gebied?

- Toe-eigeningswaarde: (voelen gebruikers een band met het gebied?)
- Narratieve waarde: (welke verhalen geven de plek een identiteit?)

Gebruikswaarde

Wat voor activiteiten zijn er mogelijk?

De gebruikswaarde van het gebied is redelijk. Er zijn verschillende mogelijkheden om te sporten, spelen en rusten, maar het schort nog aan goede voorzieningen hiervoor. Knelpunten die we zien zijn:

- De Hoefsven plas is aangewezen als zwemplas, maar er zijn geen duidelijke plaatsen waar recreanten het water makkelijk in kunnen.

Het ontbreekt in het gebied aan duidelijke informatievoorziening, met name bij de entrees van het gebied. Er is één bord in het gebied met regels over wat wel en niet in het gebied mag, maar deze staat in het midden van het gebied.

- De sport- en speelvoorzieningen liggen relatief verscholen in het gebied. Zo staan de voetbaldoelen op een groot open veld, de sporttoestellen op een ander veld en de speeltuin ook op een ander veld, een beetje verscholen.
- Het is een mooi natuurgebied maar heeft geen natuurbeleving en natuureducatie.

Belevingswaarde

Welke belevingssferen zijn er in het gebied?

Belevingssferen in het Hoefsven zijn de groene, natuurlijke uitstraling, mooie doorzichten en de afwisseling van open en besloten groen. In de belevingswaarde is wel ruimte voor verbetering:

In de belevingswaarde van het gebied is er ruimte voor verbetering:

- De samenhang in het gebied is soms onduidelijk. Zo zijn er verschillende veldjes en hoekjes met zo nu en dan een enkele voorziening die vaak verscholen zijn opgesteld. Dit zorgt er ook voor dat de functie van een veldje of hoekje niet altijd even duidelijk is.
- In het gebied zijn twee parkeerplaatsen aangelegd en daarnaast worden auto's regelmatig langs de paden geparkeerd. Vanaf de plassen en verschillende velden is er vaak zicht op deze geparkeerde auto's wat de doorzichten in het gebied minder aantrekkelijk maakt.
- Cultuurhistorie (o.a. de Liniedijk ten oosten van het gebied) is niet beleefbaar.

Figuur 17 Voorbeeld van vervaagd pad en veldje zonder duidelijke functie in het Hoefsven (bron: eigen foto)

Attractiewaarde

Wat trekt bezoekers juist naar dit gebied?

De Surfvijver heeft op zomerse dagen attractiewaarde, welke zal toenemen als de nieuwe horeca en het zwemstrand af zijn. Verder heeft het gebied weinig attractiewaarde. Het gebied is nu ingericht voor wandelen, fietsen, rusten en vissen, met weinig voorzieningen. Er zijn

enkele voorzieningen om te spelen en sporten in het gebied, maar deze liggen verscholen in het gebied. De horecagelegenheid die in ontwikkeling is en het zwemstrand dat daarnaast ingericht wordt, zouden een rol kunnen spelen bij het verhogen van de attractiewaarde.

Toe-eigeningswaarde

Voelen gebruikers een band met het gebied?

Uit de Swipocratie blijkt dat veel bezoekers naar het Hoefsvengebied komen om te zwemmen en er daardoor veel waarde gehecht wordt aan het behoud van de zwemplassen. Al jaren zijn de Surfvijver en de Hoefsvenplas populaire zwemplekken, onder meer voor een vaste groep zwemmers die wekelijks vroeg in de ochtend de zwemplassen opzoekt. Op de Herfstmarkt gaf deze groep aan het belangrijk te vinden dat de Hoefsvenplas behouden wordt als rustige zwemplek. Daarnaast komen er veel bezoekers dagelijks met hun hond naar het gebied. De honden lopen zowel aan de lijn als los, ook buiten het losloopgebied, en door de grote aanwezigheid niet uit het gebied en het landschap weg te denken.

Over het algemeen voelen veel mensen zich betrokken bij het gebied, dat blijkt uit de hoge respons op de Swipocratie, maar ook uit de resultaten van de Herfstmarkt. Er liggen kansen om de betrokkenheid en toe-eigeningswaarde te versterken door eigenaarschap toe te kennen aan het gebied, bijvoorbeeld door een gezicht bij het gebied te zoeken (ambassadeurs) en de boodschap vanuit een specifieke stakeholder te laten komen (zoals de scouting of kinderen), maar ook door duidelijke entrees en informatievoorziening te faciliteren.

Narratieve waarde

Welke verhalen geven de plek een identiteit?

Er zijn verschillende elementen uit het verleden die het Hoefsvengebied en de verhalen eromheen gemaakt hebben. Zo brengt het voormalige

zwembad bij de zuidelijke parkeerplaats herinneringen met zich mee en zijn de contouren ervan nog te zien. Het is een kans om deze contouren te versterken in het landschap om zo deze herinnering beleefbaar te maken. Daarnaast spreken veel bezoekers met enthousiasme over het oude Lido en wordt het terugbrengen van de horeca (het nieuwe Lido) als positief gezien.

Het Hoefsvengebied heeft daarnaast een aantrekkelijke en authentieke inrichting van een recreatielandschap uit de tweede helft van de vorige eeuw: de lijnen in het landschap, de parkeerplaatsen in het gebied en de mogelijkheid om te recreëren dichtbij deze parkeerplaatsen, brengen cultuurhistorische en narratieve waarde. Het is een kans om dit te behouden, maar wel te vernieuwen naar deze tijd met onder andere meer variatie in het groene landschap.

1.7 Ruimtelijke mogelijkheden bestemmingsplan

Om het gewenste toekomstbeeld voor het Hoefsven te bepalen, is het van belang inzicht te verkrijgen in de ruimtelijke mogelijkheden binnen het bestemmingsplan. Het gebied valt onder twee artikelen. Het grootste deel valt onder 'dagrecreatie' (waaronder het NNN-gedeelte), een klein deel onder 'groen' (kleine rechterstrook ten oosten van het gebied).

Artikel 4 Dagrecreatie

4.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Dagrecreatie' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

- een dagrecreatieterrein met bijbehorende dagrecreatieve voorzieningen, met daarbij behorende: groenvoorzieningen; parkeervoorzieningen. waterlopen en waterpartijen; wegen, straten, voet- en rijwielpaden;

4.2 Bouwregels

Voor het bouwen van bebouwing gelden de volgende regels:

- op of in deze gronden is het bouwen van gebouwen niet toegestaan, met uitzondering van bestaande gebouwen;
- op of in deze gronden is het bouwen van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, niet toegestaan, met uitzondering van erfafscheidingen;
- de bouwhoogte van erfafscheidingen bedraagt maximaal 1,5 m.

4.3 Specifieke gebruiksregels

Onder strijdig gebruik met deze bestemming wordt begrepen het gebruik dat afwijkt van de bestemmingsomschrijving, waaronder in ieder geval wordt begrepen:

- gronden en bouwwerken ten behoeve van wonen;
- gronden voor open opslag;
- gronden en bouwwerken ten behoeve van activiteiten en evenementen welke niet binnen de bestemmingsomschrijving passen, behalve incidentele en/of kortstondige activiteiten en evenementen die naar schaal en omvang geen onevenredige afbreuk doen aan de bij de bestemmingen omschreven doeleinden van het betreffende perceel en de omliggende gronden;
- gronden en bouwwerken ten behoeve van een seksinrichting.

Artikel 5 Groen

5.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Groen' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

- a. groenvoorzieningen;
- b. behoud, herstel en/of ontwikkeling van landschappelijke, cultuurhistorische en natuurwaarden;
- c. geluidwerende voorzieningen
- d. water- en waterhuishoudkundige voorzieningen;
- e. voet- en rijwielpaden;
- f. ondergeschikte parkeervoorzieningen.

5.2 Bouwregels

5.2.1 Gebouwen

- a. Op of in deze gronden mogen geen gebouwen worden gebouwd.

5.2.2 Overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Voor het bouwen van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, gelden de volgende regels:

- a. de bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, mag niet meer bedragen dan 4 m;
- b. per bestemmingsvlak mag de oppervlakte niet meer bedragen dan 10 m²;
- c. de verticale diepte mag niet meer bedragen dan 3,5 m.

5.2.3 Bestaande bouwwerken

Voor zover bestaande bouwwerken afwijken van de regels in lid 5.2.1 tot en met lid 5.2.2 wordt de bestaande plaats en bestaande contour van de afwijking geacht te zijn bestemd en daarmee toegelaten.

5.3 Nadere eisen

Het bevoegd gezag kan nadere eisen stellen aan bebouwing (plaats en afmetingen) en parkeergelegenheid (aanleg en omvang), ten behoeve van:

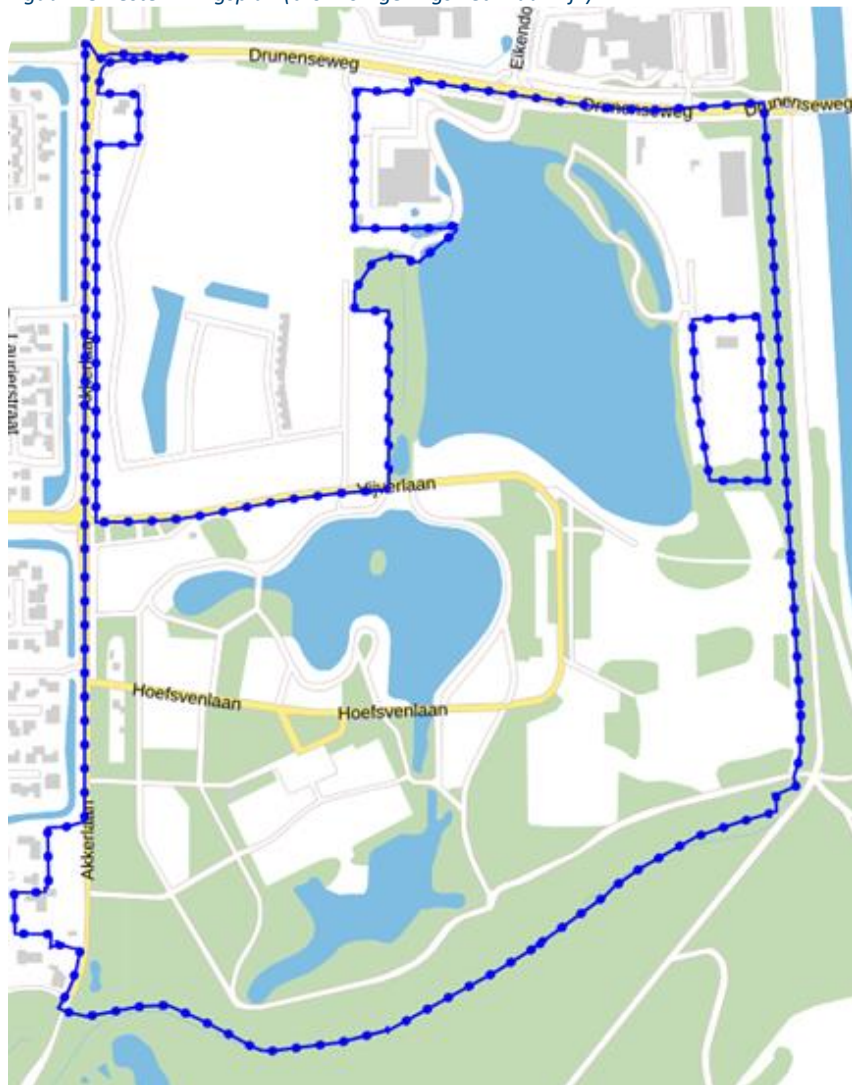
- a. een verantwoorde stedenbouwkundige inpassing en ter waarborging van de stedenbouwkundige waarden van de omgeving.
- b. het voorkomen van onevenredige aantasting van de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden en bouwwerken, onder andere met het oog op de bezonning en de privacy.
- c. het bevorderen van de verkeers-, sociale en brandveiligheid.

5.4 Specifieke gebruiksregels

Tot een gebruik, strijdig met deze bestemming, wordt in ieder geval gerekend het gebruik van:

- a. gronden en bouwwerken ten behoeve van een seksinrichting, escortbedrijf en/of straatprostitutie;
- b. gronden voor open opslag.

Figuur 18 Bestemmingsplan (bron: omgevingswet Waalwijk)

Recreatiegebied het Hoefsven in 2024

○ Ingang

Verbinding Loonse
Drunense duinen

2 Doelgroepen en gebruikers

Met behulp van de Leefstijlvinder geven we aan voor welke doelgroepen het Hoefsven vooral aantrekkelijk is. Daarna kijken we in hoeverre die doelgroepen aanwezig zijn onder inwoners en verblijfgasten (in de directe omgeving) en geven we inzicht in de verschillende gebruikers van het gebied.

De Leefstijlvinder³ is een manier om toeristisch-recreatieve doelgroepen te segmenteren. Het model leert ons hoe verschillende typen mensen aankijken tegen vakantie en vrije tijd en biedt handvatten om recreanten op basis van hun wensen te sturen. De Leefstijlvinder biedt inzicht in welke leefstijlen er in de regio wonen (vraagzijde). Er zijn 7 leefstijlen, elk met andere wensen en gedrag voor hun vrije tijd. Daarnaast is er een speciale Toolkit Natuurbeleving⁴ ontwikkeld waar per leefstijl beschreven is welk type natuur zij aantrekkelijk vinden en wat ze het liefst in de natuur doen. Hierin is per leefstijl de voorkeuren voor bijvoorbeeld het type landschap, de voorzieningen en de paden beschreven. In bijlage 1 vindt u een uitgebreidere toelichting op de leefstijlen.

2.1 Leefstijlen en het aanbod

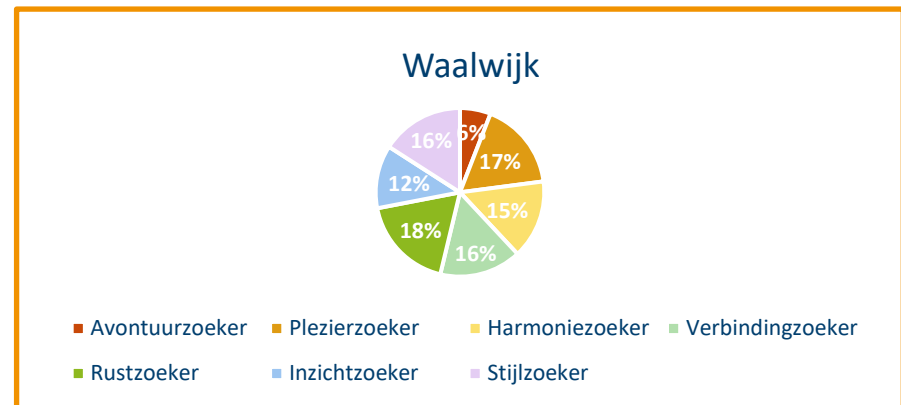
Het Hoefsven is aantrekkelijk voor mensen uit de omgeving die komen wandelen, fietsen en genieten van de natuurlijke omgeving. Dit sluit aan bij de wensen van de **rustzoeker**, die niet van drukte houdt en graag dichtbij huis is. Met de aanwezigheid van wandel- en fietspaden, is het gebied aantrekkelijk voor recreanten die van fysieke activiteiten houden. Hoewel het verder vanwege de beperkte recreatieve voorzieningen niet direct bij hen past, kan het gebied wel mogelijk gebruikt worden door

bijvoorbeeld de **stijlzoekers**, die de ruimte voor sport (hardlopen, zwemmen, etc.) gebruiken. Gezinnen die samen tijd willen doorbrengen in het groen, zoals picknicken of spelen of kijken naar de hertjes, kunnen hier ook terecht (vaak **harmoniezoekers**). Zwemmen en voetballen op de veldjes mogelijk aantrekkelijk voor de **plezierzoeker**, hoewel deze groep gewoonlijk van meer reuring houdt.

2.2 Leefstijlen en de vraag (inwoners)

In Waalwijk wonen met name veel **rustzoekers** (18,2%), **plezierzoekers** (17%), **stijlzoekers** (15,9%) en **verbindingszoekers** (15,7%). Daarna volgen de **harmoniezoekers** (15,1%), de **inzichtzoekers** (12,1%), en **avontuurzoekers** (5,9%).

Ten opzichte van het Nederlands gemiddelde (11,2%) wonen er relatief weinig avontuurzoekers in Waalwijk (5,9%). Daarentegen zijn harmoniezoekers (15,1%) en verbindingszoekers (15,7%) juist relatief meer vertegenwoordigd in Waalwijk dan het Nederlands gemiddelde van harmoniezoekers (12,3%) en verbindingszoekers (12,2%).

³ Meer info op <https://Leefstijlvinder.nl/> en bijlage 1

⁴ [Toolkit Natuurbeleving](#), Leefstijlvinder 2021

In de wijken rondom het Hoefsven wonen met name **stijlzoekers**, **verbindingszoekers** en **harmoniezoekers**.

De grootste groepen leefstijlen in en rondom het Hoefsven zijn hierna beschreven.

Rustzoekers zijn kalme, behulpzame, zachtaardige en bedachtzame mensen. Ze gaan relatief weinig op vakantie of een dagje uit, ze blijven het liefst in de buurt van hun huis. Ze omschrijven zichzelf ook wel als 'huiselijk' en 'gewone mensen'. Ze houden van rust en regelmaat en voelen zich het meest op hun gemak in hun eigen, vertrouwde omgeving. Ze vinden het fijn om alleen te zijn en een beetje te tuinieren, te vissen, te klussen of tv te kijken.

Plezierzoekers zijn spontane, avontuurlijke, sociale, vrolijke en impulsieve mensen. De naam van deze groep zegt het al: Plezierzoekers zijn op zoek naar gezelligheid, entertainment en plezier. Met andere woorden: het zijn échte gezelligheidsdieren. Ze zoeken de gezelligheid het liefst op met een groep mensen en vinden het minder fijn om alleen te zijn. Voor hen staat plezier hebben in het leven op nummer één. Een dag niet gelachen, is een dag niet geleefd! Plezierzoekers gaan graag uit, houden van festivals en bezoeken graag plekken als casino's, escaperooms en pretparken.

Stijlzoekers zijn gedreven, doelgerichte, ambitieuze, ondernemende en zelfverzekerde mensen. Ze houden van exclusiviteit, luxe en comfort. Tijdens hun vakantie of een dagje weg worden ze graag geprikkeld, dus er mag veel te doen zijn. Daarnaast zijn ze sportief: ze zijn graag zelf in beweging of bezoeken sportwedstrijden. Stijlzoekers zijn graag onder gelijkgestemden, die waarden als ambitie, uitdaging en daadkracht met hen delen. Stijlzoekers ondernemen graag luxe(re) activiteiten als golfen, een sauna bezoeken of varen met een bootje.

Verbindingszoekers zijn behulpzame, hartelijke en rustige mensen. Ze zijn geïnteresseerd in anderen en ze combineren het nuttige graag met het aangename. Vakantie en vrije tijd betekent voor de Verbindingszoeker ontspanning, genieten, gezelligheid, rust en stilte en tijd voor elkaar. Voor Verbindingszoekers zijn gastvrijheid, sociale verbondenheid en 'doe maar gewoon' belangrijke waarden. Daarnaast vinden ze het belangrijk om er voor elkaar te zijn. Ze doen graag vrijwilligerswerk en zijn graag in de natuur.

Harmoniezoekers zijn sociale, vrolijke, zachtaardige en gemoedelijke mensen. Ze zijn van het 'doe maar normaal, dan doe je al gek genoeg'. Ze gaan er in hun vrije tijd vaak op uit met het gezin om samen te genieten, te ontspannen en plezier te maken. Ook trekken ze vaak op met familie, vrienden, en kennissen. Ze hechten veel belang aan geborgenheid, gastvrijheid en vriendschap. Ze zijn op zoek naar een goede balans tussen dingen ondernemen en rustig aan doen. Ze houden van activiteiten als picknicken, fietsen of winkelen voor hun plezier.

Meer informatie in bijlage 1 en op [Leefstijlvinder.nl](https://leefstijlvinder.nl).

2.3 Leefstijlen en vraag (bezoekers)

Aan de hand van een postcodeanalyse van bezoekers in de periode van augustus 2023 tot en met augustus 2024⁵ is een inschatting gemaakt van veelvoorkomende Leefstijlen van bezoekers in het gebied. Waarschijnlijk zijn de meeste bezoekers van het gebied zijn **plezierzoekers**, **rustzoekers** en **stijlzoekers**. Dit sluit aan bij de omwonenden van het gebied.

Avontuurzoekers bezoeken het gebied vanuit het minst, wat logisch is omdat er weinig avontuurzoekers in de omgeving zijn, en het gebied voor hen minder aantrekkelijk is.

Figuur 19 Leefstijlvinderanalyse bezoekers Resonodata

	Avontuurzoekers	Plezierzoekers	Harmoniezoekers	Verbindingzoekers	Rustzoekers	Inzichtzoekers	Stijlzoekers
Gemiddelde leefstijlvinder	10,0%	17,8%	12,8%	13,4%	17,6%	12%	16,4%
Nederland	11.2 %	18.4 %	12.3 %	12.2 %	17.3 %	13.1 %	15.5%

2.4 Huidige gebruikers

Het Hoefsven kent veel verschillende soorten gebruikers. In onderstaande tabel zijn deze uitgelicht.

Wie/wat	Categorie	Ruimtegebruik	Frequentie
S.V. De Paardenvriend	Paardensport	Clubterrein	Dagelijks
Scouting Andreas Zijlmansgroep	Scouting	Eigen terrein en omgeving	Wekelijks
Overige scoutingverenigingen	Scouting	Hoefsven gebied	Paar keer per jaar
TLV De Langstraat	Triatlon	Fietsen en hardlopen in omgeving Hoefsven en zwemmen tot 1 oktober buiten in	Dagelijks

		Surfvijver daarna in het Olympiabad	
Wolluk Stock	Evenement	Hoefsven gebied	Jaarlijks
Oldtimerdag Waalwijk	Evenement	Hoefsven gebied	Jaarlijks
Retrock	Evenement	Hoefsven gebied	Jaarlijks
Zwemmers	Zwemmen	Het Hoefsven en Surfvijver	Wekelijks
Stichting Wereldboom	Boom/natuur	Hoefsven gebied	Paar keer per jaar, i.c.m. evenementen
Circus	Circus	Hoefsven gebied	2 keer per jaar (voor- en najaar)
Honden en hun eigenaren	Honden	Hoefsven gebied	Dagelijks
PHV (politiehonden training)	Honden	Hoefsven gebied	Maandelijks
(Nacht)visser	Vissen	Roeivijver	Dagelijks
Wandelaars	Wandelen	Wandelpaden	Dagelijks
Fietzers	Fietsen	Fietspaden Hoefsven gebied	Dagelijks
Spelende kinderen en (groot)ouders	Spelen	Speeltuin	Dagelijks
Sporters	Voetbal	Voetbalveldje	Dagelijks/wekelijks
Sporters	Sporten	Sporttoestellen	Dagelijks
Skeeleraars	Skeelers	Fietspaden	Dagelijks
Skaters	Skaten	Fietspaden, geen skatepark aanwezig	Dagelijks
Mountainbikers/crossers	Mountainbiken/crossen	Illegale crossbaan/rand van het gebied	Dagelijks
Overige recreanten (jongeren, ongeorganiseerde buitensporters, etc.)	Ontmoeten/bewegen/overig	In en rondom het Hoefsven gebied	Dagelijks

In hoofdstuk 6 komt de waardering van de verschillende bezoekers en gebruikers aan bod.

2.5 Sporten in het Hoefsven (Strava-data)

Strava is een app waar sportieve activiteiten kunnen worden bijgehouden. Aan de hand van een analyse van Stravadata kan worden onderzocht welke routes populair zijn onder sporters. Hieruit kan worden afgelezen

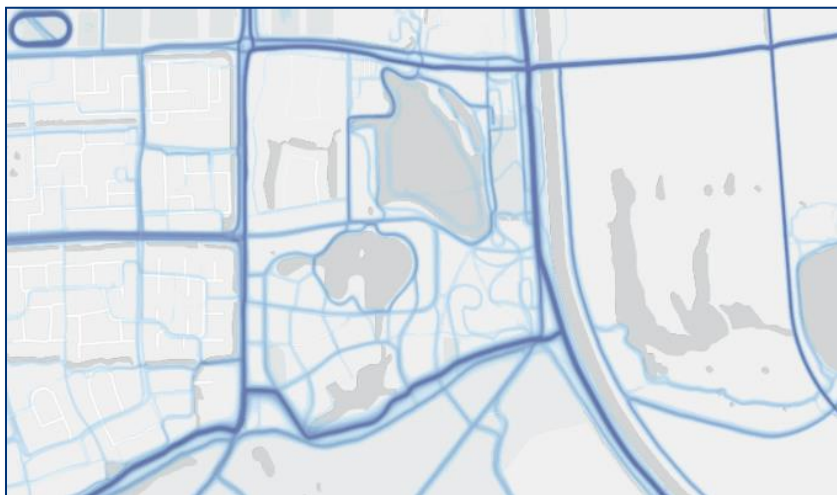
⁵ Bron: Resonodata

dat het Hoefsvan een belangrijke plek vormt voor verschillende sportieve activiteiten. De aanwezigheid van zowel fiets- en wandelroutes als open water maakt het tot ideale locatie voor een veelzijdigheid aan sporten.

Onderstaande figuren geven een visuele weergave van de populariteit van verschillende activiteiten in en rondom het Hoefsvan weer. De dikte van de lijn geeft de frequentie van het gebruik aan: hoe dikker de lijn, hoe hoger het gebruik.

Figuur 20 Strava data: alle sporten

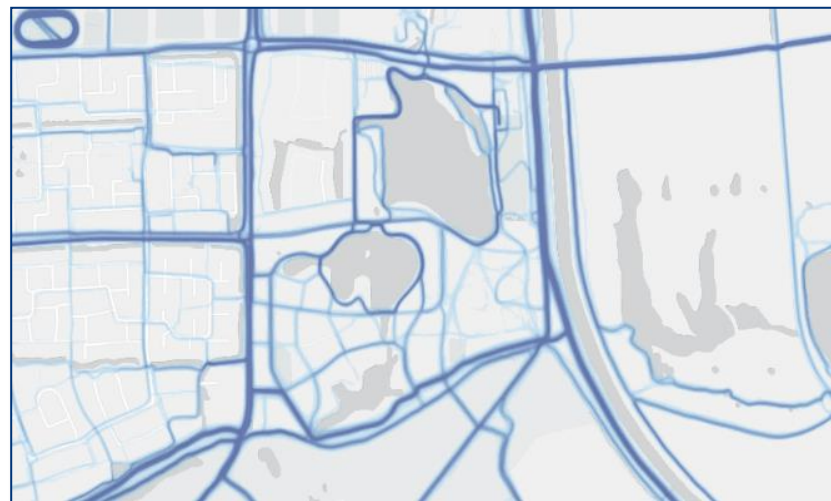
Loopsporten

Loopsporten, waaronder wandelen, worden voornamelijk gedaan rond de randen van het gebied en rond de Roei- en Surfvijver. Dit zijn de meest toegankelijke paden, wat terug te zien is in het gebruik. De triatlon vereniging traint hier meermaals per week.

Daarnaast is binnen Strava het rondje Roeivijver ook een segment, een populair rondje waar gebruikers tegen elkaar kunnen strijden voor de

snelste tijd. De populariteit van looproutes van de randen rond het gebied kan komen doordat deze voor een verbinding zorgen met andere gebieden. Zo ligt natuurgebied de Loonse en Drunese Duinen ten zuiden en oosten van Het Hoefsvan, waar veel wandelpaden zijn.

Figuur 21 Strava data: alle looproutes

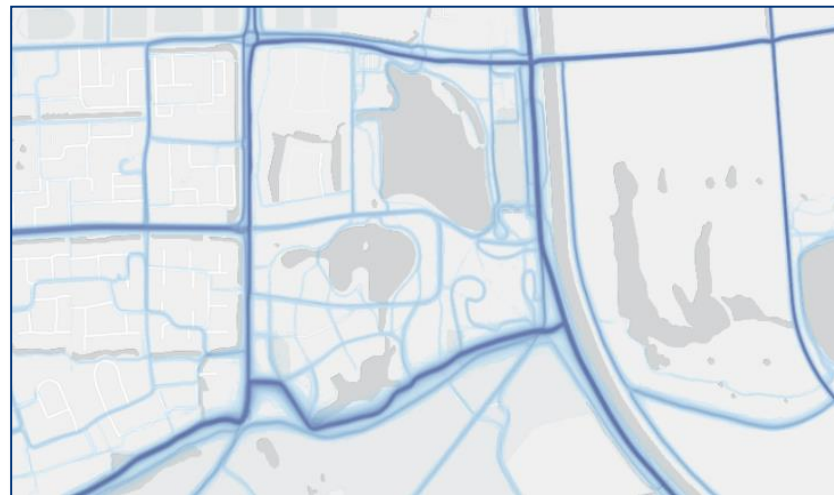
Figuur 22 Strava data: hardloopsessies

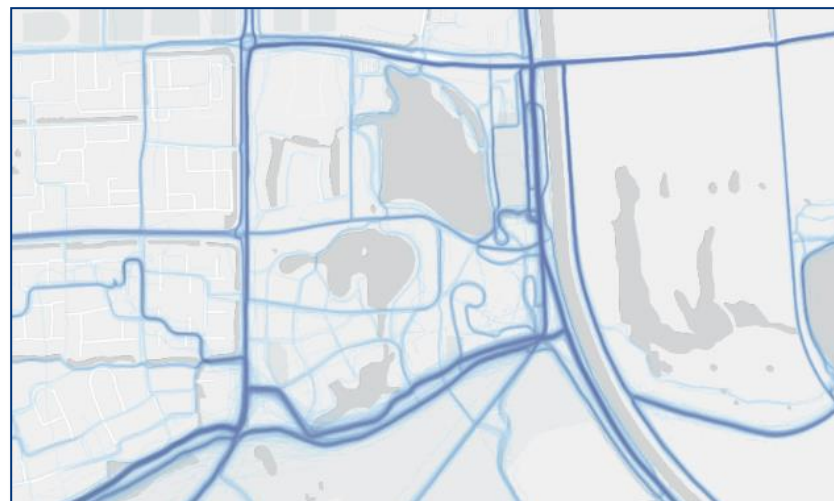
Fietssporten

Voor doorgaand fietsen is het gebied minder populair. De figuren geven weer dat er rondom gebied veel gefietst wordt, maar binnen het gebied minder. Mountainbiken wordt voornamelijk gedaan in het zuidoosten van Het Hoefsvan.

Figuur 23 Strava data: alle fietssporten

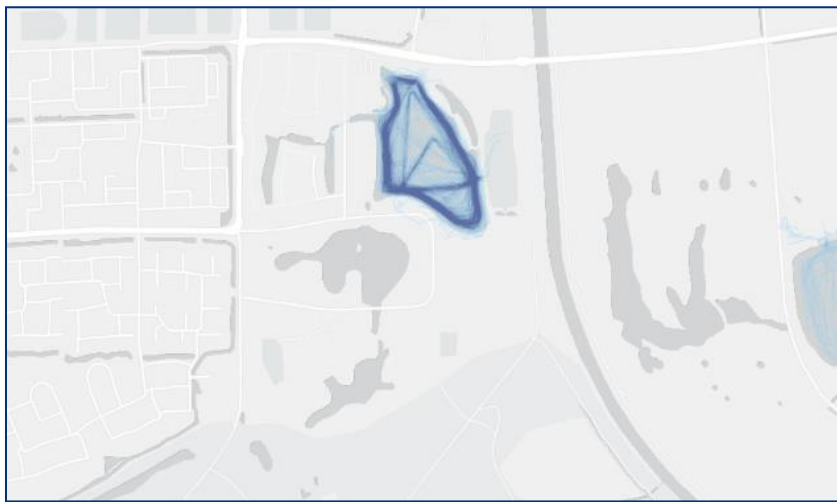
Figuur 24 Strava data: mountainbiken

Watersporten

De data van watersport bestaat volledig uit zwemmen in de Surfvijver. Dit is voornamelijk te verklaren door de aanwezigheid van de triatlonvereniging. Zij trainen afhankelijk van het seizoen in dit open water. Er wordt meer recreatief gezwommen, bijvoorbeeld in de Hoefsvan, maar dit wordt niet bijgehouden in Strava.

Figuur 25 Strava data: alle watersporten

2.6 Resono-analyse bezoekers

Om inzicht te krijgen in het bezoek aan het gebied is gebruik gemaakt van Resono-data. Resono biedt door middel van een mobile panel van bijna 2 miljoen Nederlanders informatie over de aantallen unieke en absolute bezoekers, bezoekfrequentie, de herkomst van bezoekers en kruisbezoek tussen verschillende locaties.

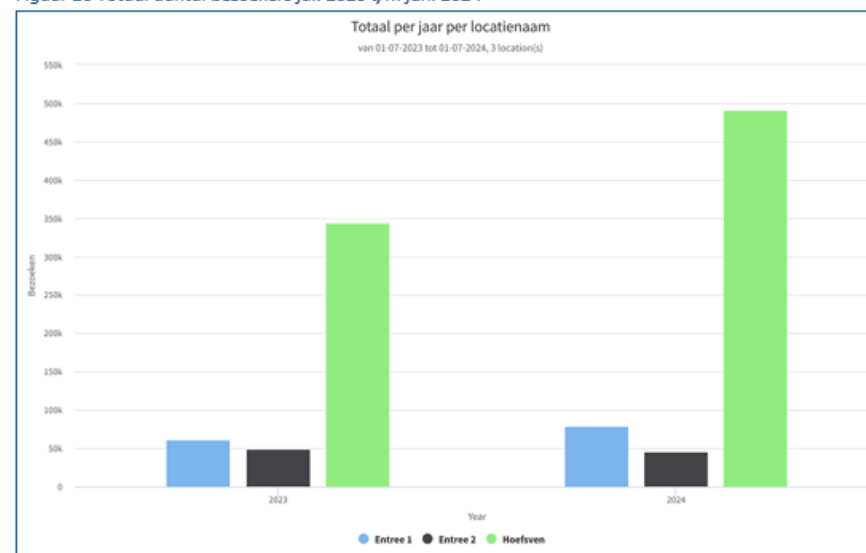
De meetgebieden voor het Resono-onderzoek zijn in GIS-kaarten ingetekend. Hierbij is gekozen voor het gehele gebied en de twee parkeerplaatsen. Voor deze gebieden is gedurende een periode van 1,5

jaar data geanalyseerd over hoeveel bezoekers het gebied bezochten, waar zij vandaan kwamen en welk vervoersmiddel zij gebruikten.

Bezoekersaantallen (gehele gebied)

Het afgelopen jaar, in de periode van juli 2023 tot en met juni 2024, heeft het Hoefsvan een totaal van ca. 1,1 miljoen bezoeken getrokken. Het aantal unieke bezoekers in deze periode bedroeg ca. 720 duizend. Deze bezoeken zijn verdeeld over drie verschillende gebieden. Het gehele Hoefsvan gebied, Entree 1 en Entree 2, waarbij de twee laatstgenoemde gebieden de parkeerplaatsen betreffen.

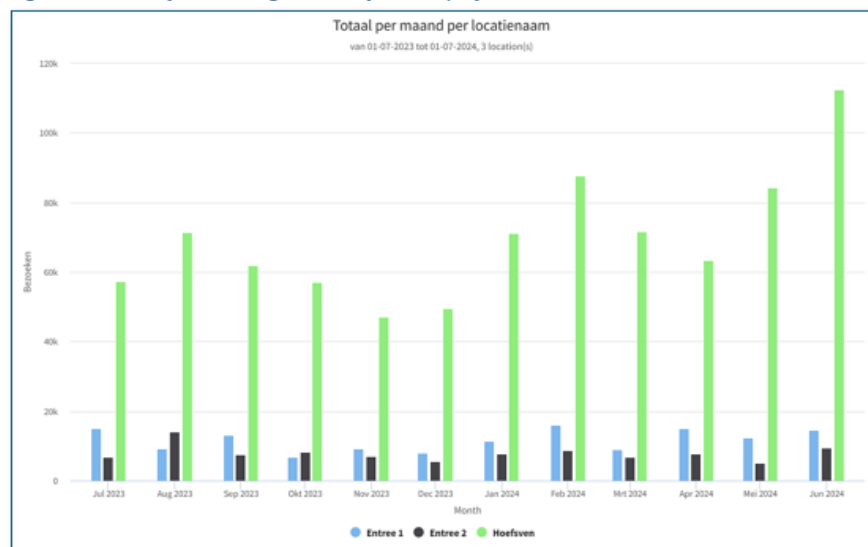
Figuur 26 Totaal aantal bezoekers jul. 2023 t/m jun. 2024

Maandelijkse verdeling bezoekers

Het totaal aantal bezoekers aan het Hoefsvan per maand verdeeld over het afgelopen jaar is weergegeven in de onderstaande grafiek. Hieruit valt een seizoensgebonden trend af te leiden.

Figuur 27 Maandelijks verdeling bezoekers jul. 2023 t/m jun. 2024

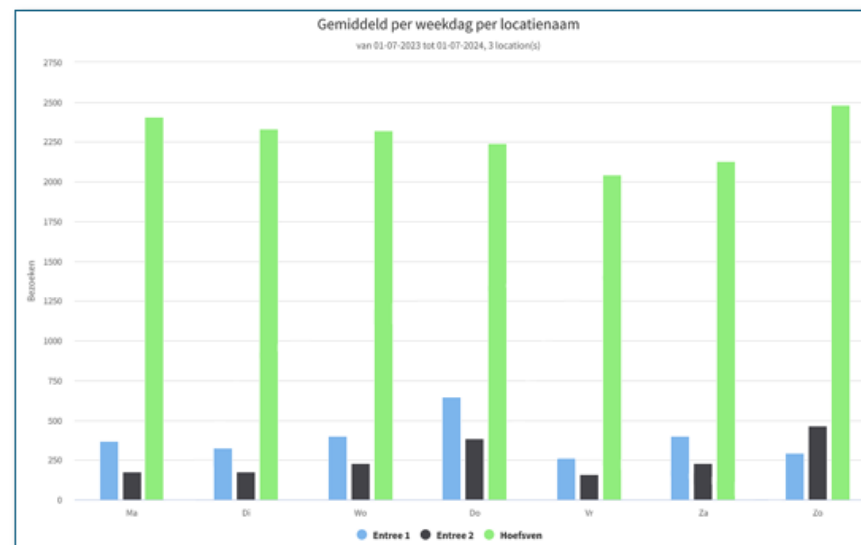
We zien wel verschillen in de seizoenen, maar geen hele grote piek. De zomermaanden blijken de tijd waarop het Hoefsven het meest bezocht wordt, met als drukst bezochte maand juni 2024, met een totaal van ca. 112.000 bezoekers. Hierna volgen de wintermaanden, met als drukst bezochte maand februari 2024, met een totaal van ca. 88.000 bezoekers. Tijdens de lente en herfst worden er minder bezoeken aan het gebied gebracht.

Gemiddeld druktebeeld per weekdag

Zondag is de dag dat de meeste bezoekers naar het Hoefsven komen, al is er niet een echte grote weekendpiek te zien. Als we kijken naar het gemiddeld aantal bezoeken per weekdag in de periode van juli 2023 tot en met juni 2024, dan is te zien dat de bezoekers verspreid over de week komen. Wat ook opvalt is dat het aantal bezoekers per dag afneemt na

mate de week vordert. Doordeweeks, met name op dinsdag, woensdag, maandag en donderdag, is het gebied drukker dan op zaterdag.

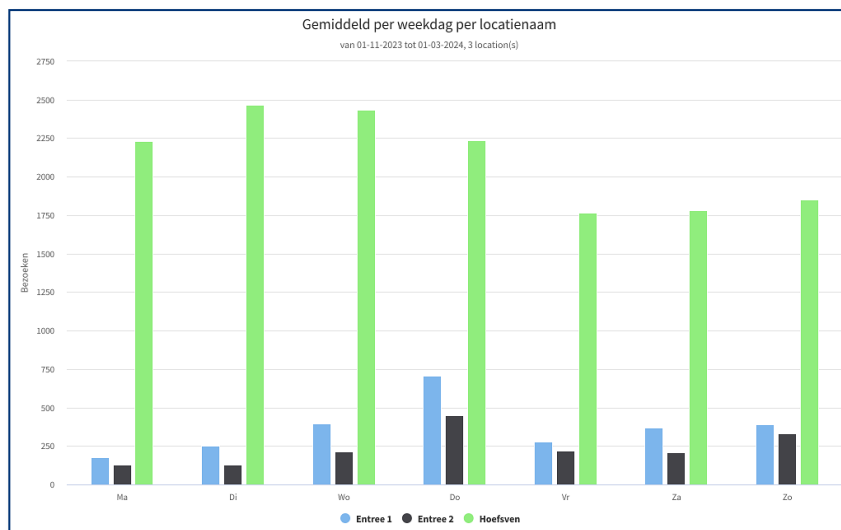
Figuur 28 Gemiddeld druktebeeld per weekdag jul. 2023 t/m jun. 2024

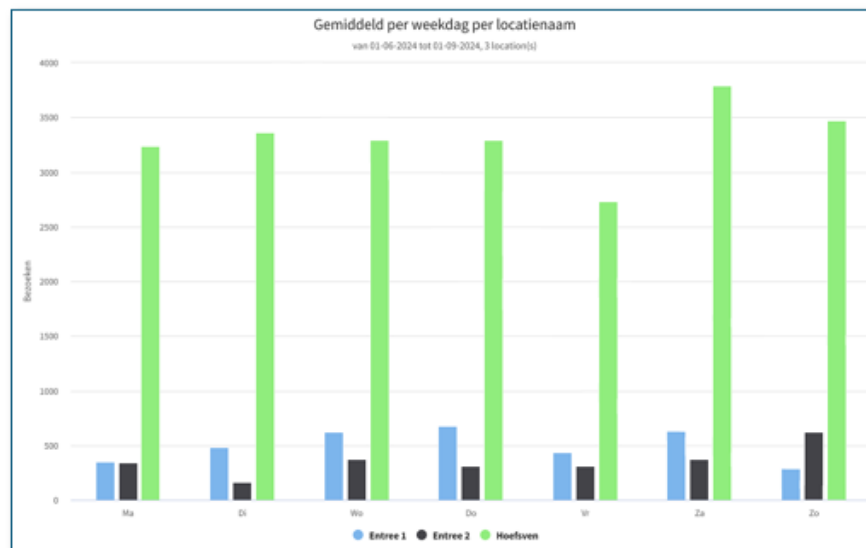
Drukkebeeld per weekdag, winter ten opzichte van zomer

In de zomer komen er meer bezoekers in het weekend dan in de winter, mogelijk vissers of zwemmers die vooral in de zomer actief zijn. In de wintermaanden, de periode van november 2023 tot en met februari 2024 is te zien dat dat bezoekers vaker doordeweeks komen dan in het weekend. In het weekend neemt het aantal bezoekers gemiddeld met ongeveer 30% af. In de zomerperiode daarentegen, van juni 2024 tot en met augustus 2024 is het weekend juist populair voor bezoekers. Dit is voornamelijk het geval op zaterdag, die dag is er ongeveer een toename van 15% in het aantal bezoekers ten opzichte van doordeweekse dagen.

Figuur 29 Gemiddelde drukte per weekday nov. 2023 t/m feb. 2024

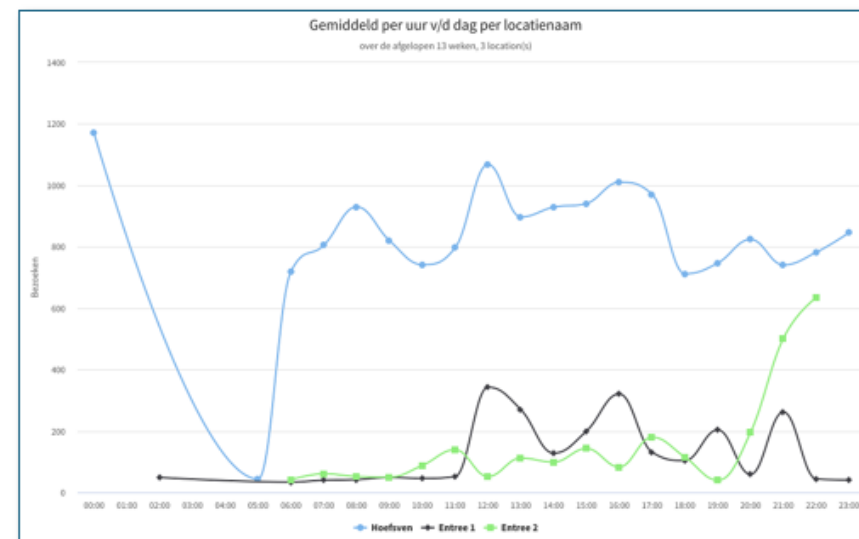
Figuur 30 Gemiddelde drukte per weekday jun. 2024 t/m aug. 2024

Gemiddeld aantal bezoekers per uur

De data over het gemiddeld aantal bezoekers per uur laat zien dat er gedurende de dag bezoekers naar het Hoefsven komen. Tussen ca. 05:00 tot 23:00 fluctueert het aantal bezoekers per uur ongeveer tussen de 750 en 1.050. Hierin zijn populaire sporturen en honden-uitlaatmomenten te herkennen. De piek die te zien is om 00:00 is te verklaren door verschillende evenementen die plaats hebben gevonden in deze periode, waarbij de eindtijd na middernacht lag.

Figuur 31 Gemiddeld aantal bezoekers het Hoefsven per uur v/d dag half mei 2024 t/m aug. 2024

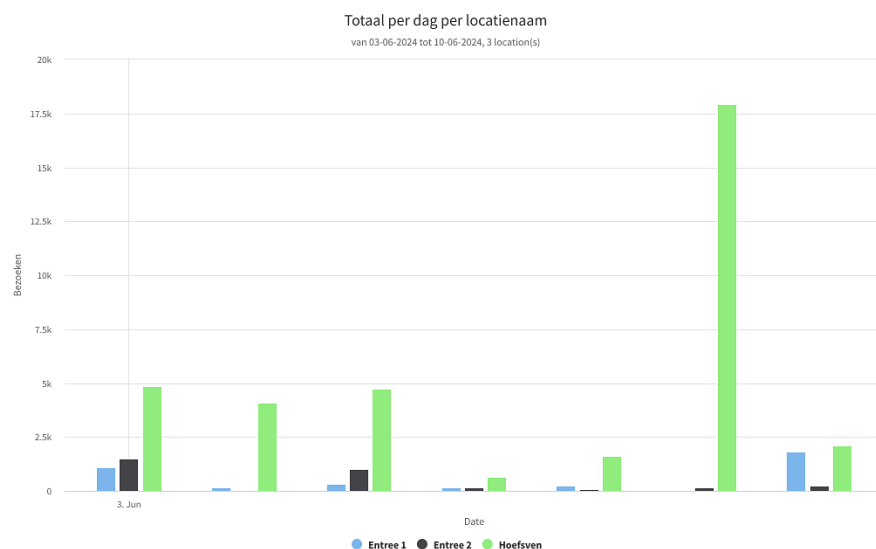

Aantal bezoekers tijdens evenementen

De eerder benoemde evenementen hebben naar verwachting een sterke invloed op het aantal bezoekers van het Hoefsven. Het RetRock festival, dat plaats vond op 8 juni 2024, is volgens de Resono-data de drukst bezochte dag gemeten over het hele afgelopen jaar. Figuur 32 laat de

week van 3 tot en met 10 juni 2024 zien, de week waarin RetRock plaats vond. Hierin is de piek van 8 juni duidelijk te zien, met een totaal aantal bezoeken van ca. 18.000 voor het gehele Hoefsven. Een gemiddelde zaterdag over het afgelopen jaar heeft ca. 2.300 bezoeken. Evenementen zorgen daarmee naar verwachting voor een sterke toename in het aantal bezoeken.

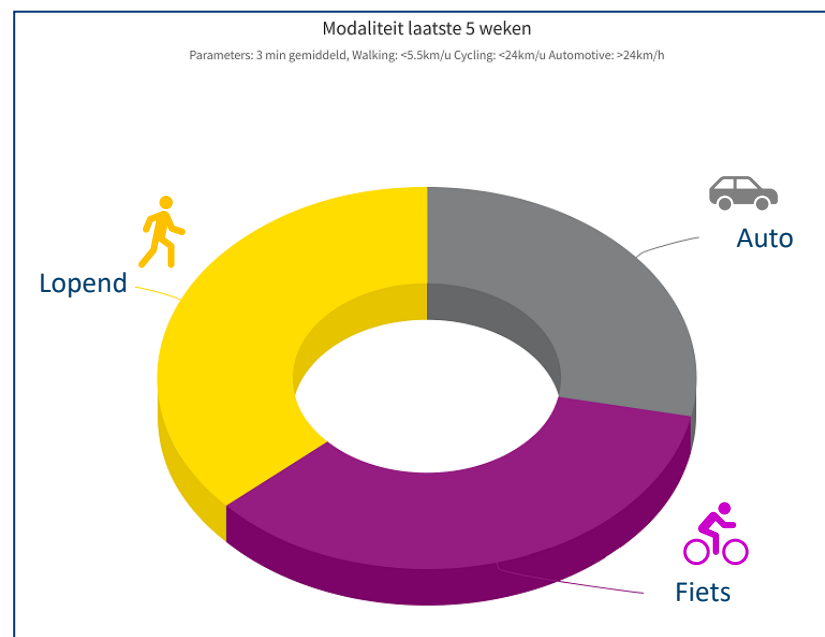
Figuur 32 Aantal bezoeken in het Hoefsven 3 juni t/m 10 juni 2024

Modaliteit (vervoer)

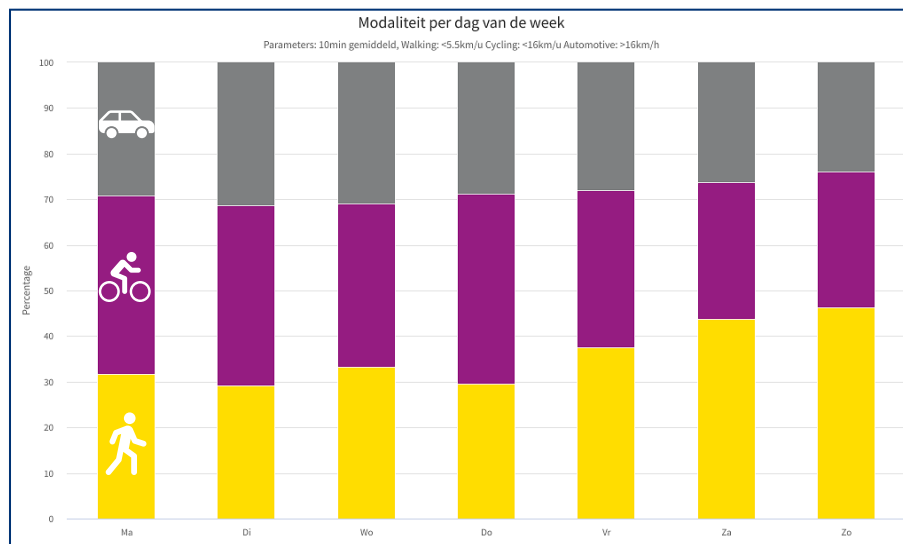
Het Hoefsven kan worden bereikt op verschillende manieren, het openbaar vervoer, te voet, met de fiets en met de auto. In de periode van 1 augustus 2024 tot en met 5 september 2024 was lopen met 36,4% de meest voorkomende modaliteit onder bezoekers, gevolgd door fietsen met 35,1%. De auto werd het minst gebruikt om het gebied te bereiken, met 28,3%.

Figuur 33 Modaliteit bezoekers het Hoefsven 1 aug. 2024 t/m 5 sept. 2024

Er is wel verschil tussen de verschillende dagen van de week en de modaliteit. Zo wordt er in het weekend ongeveer 10% vaker naar het Hoefsven gelopen dan doordeweeks het geval is. Daarentegen wordt er doordeweeks juist vaker de fiets gebruikt dan in het weekend. De auto wordt in het weekend het minst gebruikt ten opzichte van de doordeweekse dagen.

Figuur 34 Modaliteit per weekday het Hoefsven 1 aug. 2024 t/m 5 sept. 2024

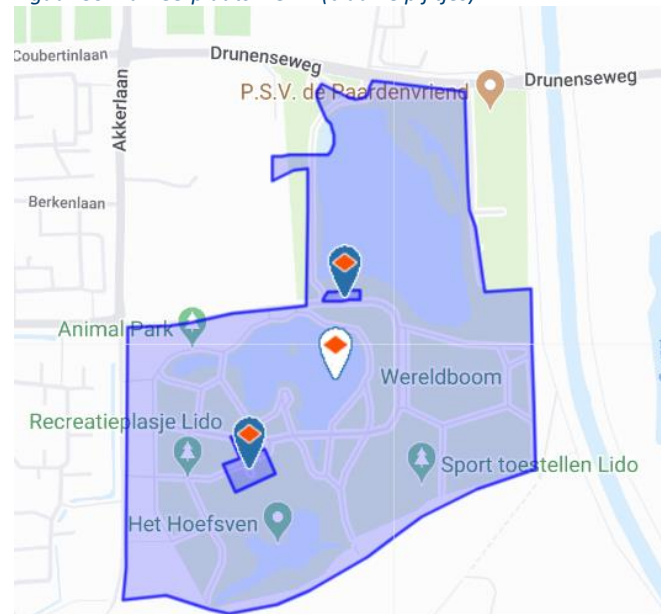
Verblijftijden

Binnen het gebied hebben we gekeken naar twee entrees: entree 1 (de parkeerplaats bij de Hoefsvenlaan) en entree 2 (de parkeerplaats in het zuiden van het Hoefsven), en het Hoefsven als geheel. Entree 1 (Hoefsvenlaan) wordt het meeste gebruikt. Wanneer bezoekers gebruik maken van entree 1 verblijft het grootste gedeelte maar voor 0-30 minuten. Daarnaast is er een afname te zien in het aantal bezoekers naar mate de verblijftijd oploopt.

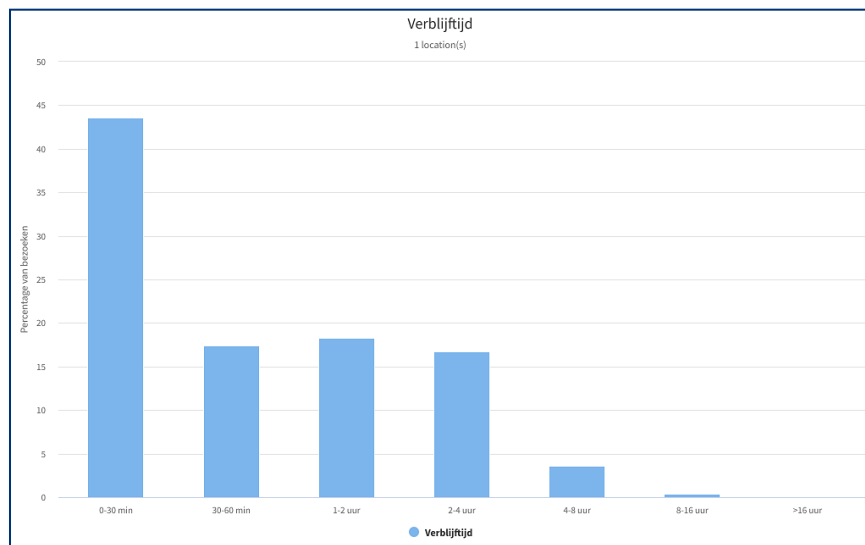
De verblijftijd van entree 2 is gelijkmatiger verdeeld. De meeste bezoekers van entree 2 verblijven 30-60 minuten in het gebied. Hierna volgt de verblijftijd van 1-2 uur en vervolgens pas de verblijftijd van 0-30 minuten. Hieruit blijkt dat gebruikers van entree 2 vaker langer in het Hoefsven verblijven dan dat bezoekers van entree 1 doen.

Bezoekers van het Hoefsven verblijven voornamelijk 0-30 minuten. De overige verblijftijden zijn relatief gelijk verdeeld. Wat wel opvalt is dat enkele bezoekers 8-16 uur in het gebied verbleven (wellicht nachtvisser, scouts die logeren).

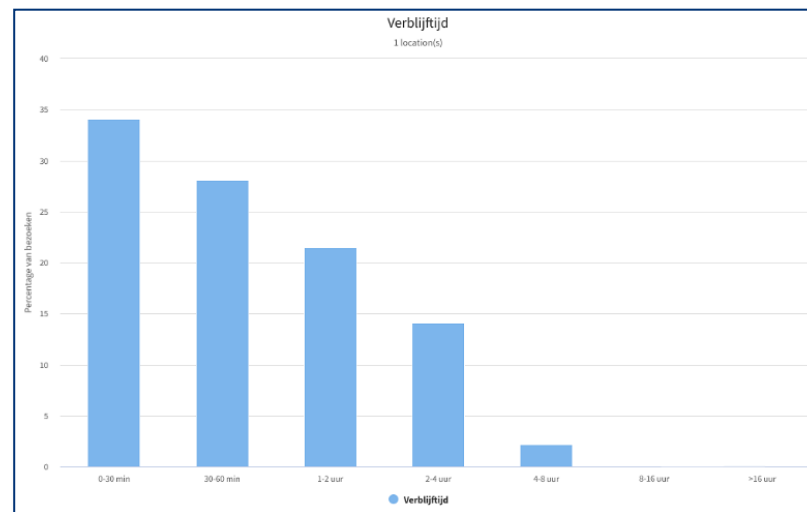
Figuur 35 Parkeerplaats 1 en 2 (blauwe pijltjes)

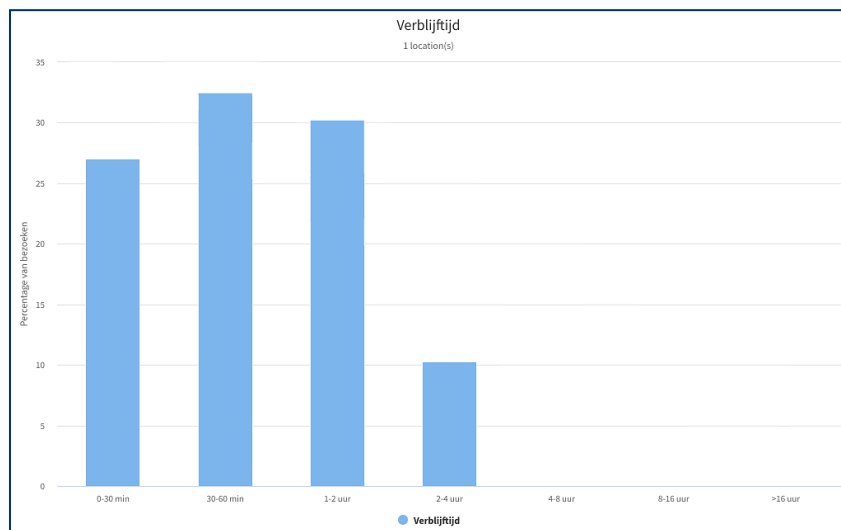
Figuur 36 Verblijftijd binnen entree 1

Figuur 38 Verblijftijd binnen het Hoefsvan als geheel

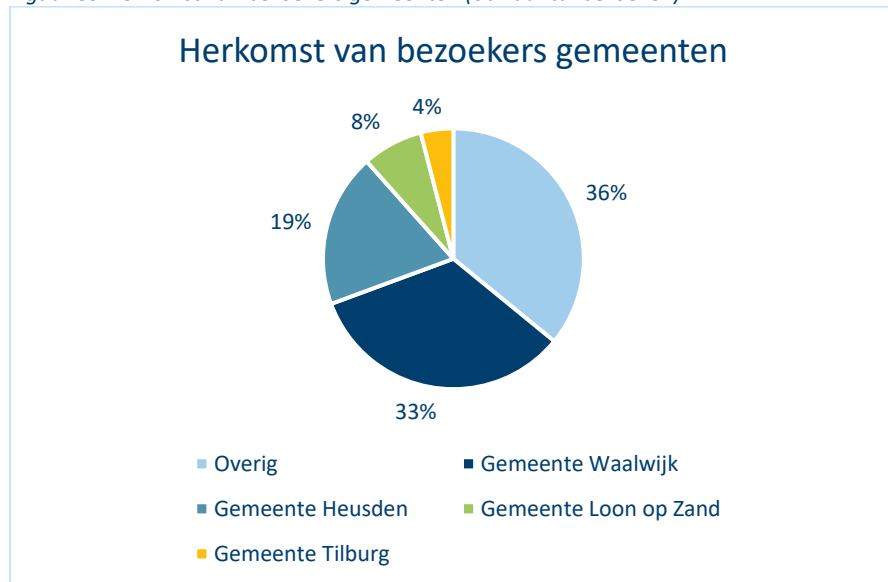
Figuur 37 Verblijftijd binnen entree 2

Herkomst bezoekers

De bezoekers van het Hoefsvan komen voor 33% uit de gemeente Waalwijk en voor 67% uit andere gemeenten: Heusden (19%), Loon op Zand (8%), Tilburg (4%) en overige gemeenten uit Nederland (36%). Deze overige gemeenten beslaan elk tussen 0-1% van het bezoek per jaar.

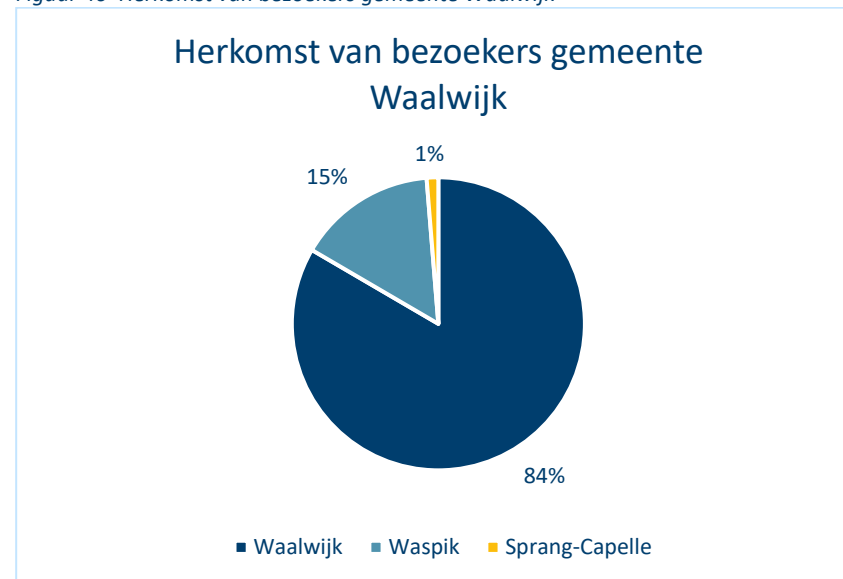
Figuur 39 Herkomst van bezoekers gemeenten (obv aantal bezoeken)

Herkomst bezoekers (gemeente) Waalwijk

Van de bezoekers uit de gemeente Waalwijk komen, komt ca. 84% uit de kern Waalwijk, ca 15% uit Waspik en een heel klein deel (1-2%) uit de kern Sprang-Capelle. Sprang-Capelle ligt dichterbij bij het Hoefsvan dan Waspik en is ook groter dan Waspik, daarom is het enigszins verrassend dat uit deze kern maar een heel klein aantal bezoekers komt.

Figuur 40 Herkomst van bezoekers gemeente Waalwijk

3 Trends en ontwikkelingen

Er zijn verschillende trends en ontwikkelingen die van invloed zijn op het Hoefsven. In dit hoofdstuk worden deze trends en ontwikkelingen belicht.

3.1 Trends

Groeiende recreatiebehoefte

Prognoses voorspellen dat het aantal inwoners in de gemeente Waalwijk tegen 2050 zal stijgen naar ruim 58.000 (bron: Primos). Een groeiende bevolking brengt meer recreatie- sport en beweegbehoefte met zich mee, ook in natuur- en recreatiegebieden. Door de toename van thuiswerken, is er meer behoefte aan ontspanning dicht bij huis. Buiten bewegen in de natuur is bewezen positief voor de psychische en fysieke gezondheid.

Buitenrecreatie kan daarom een belangrijke rol spelen bij het aanpakken en voorkomen van gezondheidsproblemen in de samenleving. Een aantrekkelijke, groene omgeving moedigt extra aan om naar buiten te gaan, bijvoorbeeld voor een wandeling. De toenemende wens om buiten te recreëren zorgt ook voor meer recreatiedruk. Het is daarom essentieel om enerzijds de draagkracht van de natuur te bewaken en anderzijds voldoende ruimte voor recreatie te waarborgen. Het Hoefsven vervult een deel van deze behoefte aan recreatieruimte.

Toenemend belang van een actieve levensstijl

Mensen werken steeds doelbewuster aan hun gezondheid door te sporten, gezond te eten en te mediteren. Sinds de coronaperiode heeft dit een impuls gekregen, maar ook daarvoor was de trend al zichtbaar. We geven meer aandacht aan ons mentale welzijn en onze verbondenheid met de omgeving en anderen (bron: Toerisme Vlaanderen). Mensen verlangen hierdoor steeds meer naar rustige

plekken in de natuur waar ze kunnen ontspannen. Het Hoefsven vervult hier een belangrijke rol in.

Diversiteit van activiteiten en routegebonden recreatie neemt toe

Naast dat de behoefte voor recreatie toeneemt, neemt ook de diversiteit aan activiteiten toe. Denk bijvoorbeeld aan bootcampen in het groen, suppen en wielrennen, gravel biken, MTB-en (naast 'gewoon' fietsen). De toegenomen diversiteit zorgt ervoor dat de wensen van recreanten veranderen: een groengebied met verschillende mogelijkheden om te recreëren wordt positiever beoordeeld, dan een gebied waar dit minder kan.

Daarnaast zijn we meer gaan wandelen, hardlopen en fietsen (bron: Nederlands vrijetijdsonderzoek van i&O research, maart 2024). Doordat het fietsen diverser is geworden (denk aan mountainbikes, e-bikes, ligfietsen, bakfietsen en racefietsen) is meer ruimte op de paden gewenst. Deze ontwikkelingen vragen om veilige en beleefbare fiets- en wandelroutes.

Figuur 41 Routegebonden recreatie (bron foto: visitbergeijk)

Toenemende behoefte aan beleving en betekenis

Huishoudens krijgen het drukker, waardoor de beschikbare vrije tijd afneemt. Als gevolg hiervan zijn recreanten kritischer en veeleisender geworden ten aanzien van hun vrijetijdsbesteding en daarom steeds vaker op zoek naar bijzondere ervaringen. Beleving speelt hierin een belangrijke rol: recreanten willen genieten en ervaringen opdoen. Het Hoefsven kan hierop inspelen met beleefbare voorzieningen zoals thematische routes en verhalen over (cultuur)historie en natuur.

Water- en oeverrecreatie is (nog) steeds populair(der)

De watersport heeft zich in de afgelopen jaren populairder geworden onder Nederlanders, voornamelijk onder jongeren tussen de 18 en 34 jaar. Met name sloepvaren, kanoën en suppen zijn in populariteit flink toegenomen. Corona heeft gezorgd voor een extra impuls (bron: Waterrecreatie Nederland). De Surfvijver in het Hoefsven kan inspelen op deze trend door ook mogelijkheden voor waterrecreatie zoals suppen aan te bieden.

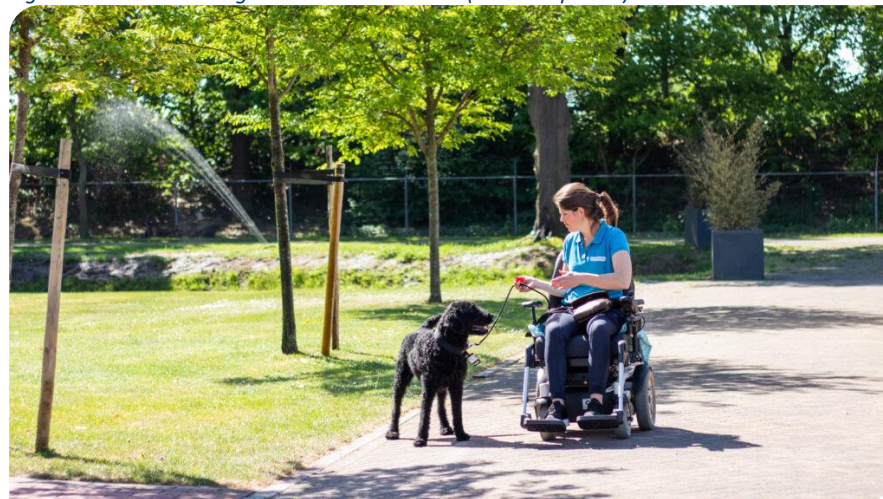
Figuur 42 Watersporten zoals suppen worden steeds populairder (bron: Istock)

Steeds meer honden

Uit het jaarlijkse huisdierenpopulatie-onderzoek dat I&O Research uitvoert blijkt dat zo'n 18% van de Nederlandse huishoudens een hond als huisdier hebben. Zeker tijdens de coronapandemie nam het aantal huishoudens met honden sterk toe. Vaak maken hondeneigenaren gebruik van natuur- en recreatiegebieden dicht bij huis om hun hond uit te laten, wat leidt tot meer bezoeken aan de gebieden. Dit draagt bij aan de gezondheid en beweging van de hondeneigenaren, maar kan ook uitdagingen met zich mee brengen, bijvoorbeeld vervuiling en verstoring van kwetsbare natuur. Belangrijk is om hierin het Hoefsven rekening mee te houden, bijvoorbeeld door duidelijke regels rondom opruimplicht en aanlijnen, en indien mogelijk aparte losloopgebieden en zwemwaterlocaties voor honden te creëren.

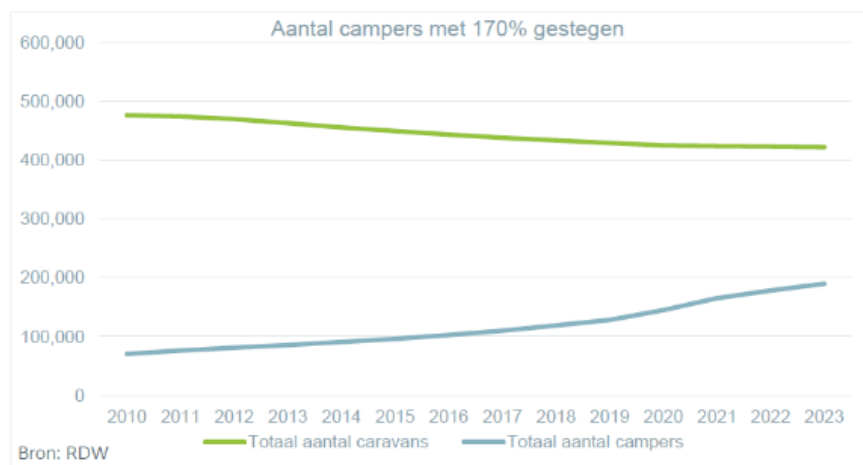
Figuur 43 Met de hond genieten van de natuur (bron: hulphond)

Toename en camperbezit

Sinds 2010 is het aantal campers in Nederland met 170% gestegen, blijkt uit cijfers van de Rijksdienst voor het Wegverkeer (RDW). Op pad gaan met de camper heeft een hipper imago gekregen onder jongvolwassenen door trends als 'vanlife', 'digital nomad' en 'off-the-grid kamperen' (bron: Pretwerk, 2024).

Figuur 44: Totaal aantal campers en caravans in Nederland (bron: RDW)

Camper-bezitters zoeken ruimte om met de camper te kamperen voor een aantal dagen. Ook voor het Hoefsven is deze wens geuit. Hiervoor is ruimte nodig, en voorzieningen zoals aansluitingen voor water en elektriciteit, evenals een stortplaats voor chemische toilet. Door de lokale aantrekkingskracht waarop de ontwikkeling van het Hoefsven gefocust wordt en de voorzieningen en ruimte die nodig zijn voor campers, achten wij het ruimte bieden aan campers als niet kansrijk.

3.2 Ontwikkelingen

Klimaatbestendigheid

Door klimaatverandering zal de energiebehoefte voor koeling toenemen. De aanwezigheid van groen en (zwem)water vormt een belangrijke afweging voor mensen om ergens te gaan wonen. Een groene omgeving zorgt voor ontspanning en daagt mensen uit tot recreatie. Mensen raken minder snel verveeld of geïrriteerd en zijn daardoor minder geneigd tot agressiviteit, vandalisme en criminaliteit. (bron: Groenstructuurplan).

Om in de toekomst klimaatneutraal of klimaatbestendig te zijn moet geïnvesteerd worden in het groen. De waarden die groen heeft voor onder andere een prettig woon- en werkklimaat, het tegengaan van hittestress, wateroverlast en verdroging moeten beter benut worden. (bron: Groenbeleidsvisie).

Sport en bewegen

In de gemeente Waalwijk is overgewicht de laatste jaren toegenomen van 54,3% in 2020 naar 57,2% in 2022. Dit is meer dan het landelijke gemiddelde, wat in 2022 op 50,3% ligt. Inwoners van de gemeente Waalwijk halen daarnaast minder de beweegrichtlijn (uit 2022) in vergelijking met het landelijke gemiddelde (40,4% in Waalwijk t.o.v. 47,5% in Nederland). De beweegrichtlijn gaat over personen vanaf 18 jaar die minstens 150 minuten per week matig intensieve inspanning dienen te verrichten verspreid over diverse dagen, zoals wandelen en fietsen, en minstens tweemaal per week spier- en botversterkende activiteiten dienen te verrichten. Voor ouderen gecombineerd met balansoefeningen. (bron: Buurtatlas).

Het percentage van het aantal Waalwijkers dat tevreden is over de sportvoorzieningen is 72% (in 2021). Dat is iets lager dan in 2016 (74%). Waalwijk scoort redelijk goed op dit onderdeel, maar er is ruimte voor verbetering. Onder meer voor urban sports en culture voor jongeren zijn kansen. Veel voorzieningen in Waalwijk voldoen niet aan de verwachting

van jongeren, zijn verkeerd geplaatst of in slechte staat (bron: City scan Waalwijk).

De tevredenheid over speelvoorzieningen voor kinderen tot 12 jaar is vanaf 2016 tot 2021 afgenomen (van 63% naar 56%). Dit geeft Waalwijk reden om meer op speelvoorzieningen in te zetten.

Deze ontwikkelingen bieden voor het Hoefsven kansen voor een beweegvriendelijke omgeving met sport- en speelvoorzieningen jong en oud uitgedaagd wordt om te sporten en te bewegen.

Hertenkampen/kinderboerderijen

In de afgelopen jaren is de maatschappelijke belangstelling voor dierenwelzijn en duurzaamheid in Nederland steeds verder gegroeid. Hierdoor is de druk op dierhouders om het welzijn van hun dieren te waarborgen verder toegenomen. Even was er sprake van dat hertenkampen, zoals in het Hoefsven, door de nieuwe huis- en hobbydierenlijst niet meer toegestaan meer zouden zijn. Uiteindelijk is een permanente vrijstelling voor damherten en edelherten besloten⁶. Deze ontwikkeling zorgde er wel voor dat de mogelijkheden voor het hertenkamp opnieuw onder de loep worden gelegd.

Kans voor versterken van beleving en natuureducatie

Hertenkampen en kinderboerderijen zijn vaak gelegen in en aan de rand van dichtbevolkte gebieden. De Nederlandse bevolking komt tegenwoordig minder in contact met landbouw(huis)dieren. Kinderboerderijen en hertenkampen zijn daarom een kans om kinderen in contact te brengen met deze dieren. Door interactieve activiteiten zoals speurtochten of educatieve spellen te organiseren kunnen kinderen leren

over de natuur en de herten in het kamp. Samenwerkingen met scholen, buitenschoolse opvang en vrijwilligers bieden ook kansen. Daarnaast kunnen natuureducatie en beleving verder worden uitgewerkt, denk hierbij bijvoorbeeld aan een pluktuin, kraampje met streekproducten, honing van de imker, etc.

Figuur 45 Hertenkamp bij het Hoefsven (bron: eigen foto)

⁶ <https://www.nu.nl/dieren/6293721/hertenkampen-mogen-toch-blijven-door-aanpassing-dierenlijst.html?referrer=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F>

4 Beleidsanalyse

In dit hoofdstuk inventariseren we kansen voor het Hoefsven vanuit bestaand beleid en gesprekken met stakeholders.

4.1 Bestaande stukken

Deze paragraaf geeft een overzicht van bestaand beleid en wat dit beleid kan betekenen voor het Hoefsven.

Strategische visie Waalwijk 2025

De strategische visie beschrijft de ambitie voor Waalwijk tot 2025, waarbij ingezet wordt op Waalwijk als een 'levend L.A.B.': L(eefklimaat), A(rbeidsmarkt), B(ereikbaarheid). Hierbinnen zijn 25 doelstellingen geformuleerd, waarvan twee van betekenis kunnen zijn voor het Hoefsven:

- Inzetten op directe, snelle en comfortabele wandel- en fietsroutes, o.a. de snelfietsroutes tussen Tilburg en Waalwijk, en Waalwijk en 's-Hertogenbosch.
- Inzetten op servicenetwerk (openbaar vervoer) met het oog op de groeiende groep ouderen.

Ook wordt de opkomst van zelfrijdende auto's, e-bikes en nieuwe deeldiensten gesignaleerd en waar mogelijk ontwikkelingen op dit gebied versneld en gefaciliteerd. Dit wordt al gedaan door het plaatsen van meer laadpalen.

Voor het Hoefsven liggen in dit kader voornamelijk kansen op gebied van bereikbaarheid en mobiliteit: ruimte voor meer laadpalen en faciliteren van (thematische, aangegeven) fiets- en wandelroutes.

Structuurvisie Waalwijk 2025 – A & B

De structuurvisie (opgesteld in 2016) geeft een samenhangend ruimtelijk beleid weer met op hoofdlijnen ambities voor 2035 en een visie voor 2025. In de visie staan een aantal keuzes, speerpunten en kansen die betrekking hebben op het Hoefsven:

- Ontwikkeling van een entree naar de Loonse en Drunense Duinen en clustering sportfuncties
- Op gebied van wonen kansen benutten: uitbreiding aansluitend stedelijk gebied Landgoed Driessen fase 2 en/of Groene Wig en het Hoefsvengebied.
- Ruimte reserveren bij bestaande netwerk: de centraal gelegen Groene Wig in het oostelijke deel van de kern Waalwijk en het Hoefsvengebied.
- In agrarische en natuurgebieden focus op extensieve recreatie en rondom natuur en water kleinschalige, intensieve recreatie.

De ontwikkeling van een entree naar de Loonse en Drunense Duinen is niet wenselijk, maar het Hoefsven kan inspelen op de clustering van sportfuncties

Visie Hoefsven Groene Wig

De visie Hoefsven Groene Wig is in 2007 opgesteld en haalt de streekplanuitwerking van de stedelijke regio Waalboss (2004) aan. Deze laatste bestempelt het Hoefsvengebied als zone voor integratie stad-land en als verbindingzone met de Loonse en Drunense Duinen. Het verbinden van de padenstructuur in het Hoefsven met die van de Loonse en Drunense Duinen kan hierdoor zorgen voor een groene poort. *Desondanks is de huidige wens het inzetten op inwoners van de gemeente Waalwijk als doelgroep voor het recreatiegebied waarbij het Hoefsven niet als uitloophet gebied/verbindingzone met de Loonse en Drunense Duinen fungeert.*

Daarnaast wordt in de visie de zone rondom de nieuwe woonwijk recreatief intensiever ingericht en autoverkeer kan parkeren in het gebied. Ter hoogte van het Nieuwe Lido zijn plannen voor stedenbouwkundige (hoogte)accenten. In de rest van het gebied ligt de focus op natuur en diversiteit van de vennen, plassen en het bosgebied om de ecologische waarde van het gebied te vergroten en dus een focus op extensieve recreatie.

Met de nieuwe woonwijk Akkerlanen is de woningbehoefte in/rondom het gebied voldaan en zijn de plannen voor stedenbouwkundige (hoogte)accenten in de visie daarmee niet meer passend. Vraagstukken die voor de huidige situatie open staan op basis van deze visie zijn de zonering van extensieve en intensieve recreatie en de mate van autoverkeer in het gebied.

Groenstructuurplan 2017

In het Groenstructuurplan, opgesteld in 2017, wordt o.a. het Hoefsvengebied gezien als een waardevolle groene overgang van het woongebied naar de Loonse en Drunense Duinen. De nieuwe woonwijk Akkerlanen wordt gezien als een bedreiging voor de rust, ruimte en natuurontwikkeling in het gebied. Er is daarom een sterke wens om de rust en ruimte in het gebied te waarborgen en zoveel mogelijk kwalitatief en kwantitatief groen te behouden en realiseren.

Voor het Hoefsven zou dit met name een focus op extensieve recreatie betekenen, maar tegelijkertijd zorgen recente ontwikkelingen zoals de nieuwe woonwijk, horeca en de aanwijzing van de Surfvijver tot zwemwater ook voor een verlegging van focus naar intensieve recreatie.

Groenbeleidsvisie 2019

De groenbeleidsvisie gaat in op de ambitie om groenbeleving dichtbij te brengen door gevarieerd groen aan te leggen, recreatie combineren met groen voor verschillende doelgroepen en passend onderhoudsniveau. Een aantal punten komen hierbij aan bod:

- Spelend leren in het groen: naast groen om van te genieten ook groen om van te leren. Voor kinderen in Waalwijk moeten er mogelijkheden zijn om te kunnen spelen in het groen om spelenderwijs vaardigheden te ontwikkelen die voor de rest van hun leven belangrijk zijn.
- Variatie in kleur en uiterlijk: meer ruimte maken voor biodiversiteit zodat waardevolle soorten en meer algemene soorten, zoals Veldkrekel, Groot dikkopje, Krabbenscheer en Koningsvaren in de omgeving van het Hoefsven, zich vestigen/behouden blijven en natuurbeleving voor inwoners toeneemt.
- Combineren van recreatie en groen voor alle leeftijden
- Natuurbeleving vergroten: door o.a. natuurlijke speelplekken en bloemrijk gras, (onverharde) wandelpaden en gevarieerd groen
- Hondenvoorzieningen op strategische locaties zodat voldoende groen ontsloten is voor wandelen en biodiversiteit de ruimte krijgt

Deze ambitie biedt veel kansen voor het Hoefsven op het gebied van natuurbeleving, zoals het faciliteren van natuurspelen voor jong en oud, en

Milieubeleidsplan 2010

Het milieubeleidsplan gaat ook in op het bevorderen van biodiversiteit door kansen te benutten bij inrichting en beheer. Specifiek voor het Hoefsven gebied betekent dit een onderhoudsslag (met aandacht voor manieren en frequentie van maaien, onkruidbestrijding en gebruik van duurzame materialen). Natuurbeleving hangt hier nauw mee samen wat bevordert kan worden door de realisatie van ommetjes, uitlichten van interessante wandelingen, plaatsen van informatieborden, en koppelen van water en natuur.

Voor het Hoefsven geldt dat dit kansen biedt voor natuurbeleving en inrichting van de zwemlocaties.

Sportnota Sport en Bewegen 2020-2024

In de Sportnota wordt gepleit voor een aantrekkelijke sportieve gemeente voor de inwoners. Doel is dat eind 2024 71% van de inwoners van de gemeente Waalwijk voldoet aan de Nederlandse Norm Gezond Bewegen. Om dit te bereiken wordt er aandacht gegeven aan 3 pijlers:

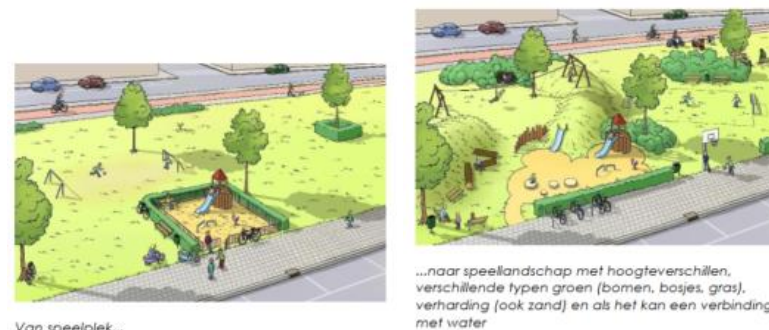
1. Inclusief sporten en bewegen en vaardig in bewegen
2. Vitale sport- en beweegaanbieders in een positieve sportcultuur
3. Duurzame sportinfrastructuur: o.a. beweegvriendelijke openbare ruimte

Voor het Hoefsven biedt dit kansen voor een beweegvriendelijke inrichting met bijvoorbeeld speeltuinen, wandel- en fietsverbindingen en sportmogelijkheden.

Speelruimteplan 2020-2024

De gemeente Waalwijk wil kinderen stimuleren tot een gezonde en actieve levensstijl. Vrij spel is hierin belangrijk en moet gestimuleerd worden. Dit betekent dat speelplekken niet alleen worden voorzien van toestellen, maar ook divers groen, verharding en andere speelprikkeles.

Figuur 46: Van speelplek naar speellandschap (bron: Speelruimteplan 2020-2024)

Binnen het speelruimteplan zijn verschillende acties voor het Hoefsven genoemd:

- *Ontmoeting voor jongeren mogelijk maken: bijv. door verhard balsport en urban sports*
- *Speelplek en omgeving meer integreren met behoud van uitdagende toestellen en ruimte voor natuurlijk spelen*
- *Trapveld: de doelen vervangen door dichte doelen, aangevuld met zitplekken en beschutte plekken om droog te kunnen staan*

Bouwsteen gezonde fysieke leefomgeving 2021

Hierin wordt aandacht gegeven aan het bevorderen van de gezondheid door gezonde (leefstijl)keuzes aantrekkelijk te maken in de leefomgeving. Een beweegvriendelijke omgeving is hier onderdeel van en houdt in dat er mogelijkheden zijn om te fietsen en te wandelen en mensen uitgedaagd worden om te bewegen. Ruimtelijke maatregelen die daarvoor genomen kunnen worden zijn parkeren aan de buitenranden van gebieden, groen, water en recreatie combineren, langzaam verkeer stimuleren en ontmoetingsvoorzieningen i.c.m. groen en speelvoorzieningen ontwikkelen.

Voor het Hoefsvan betekent dit dat er nagedacht kan worden over de locaties van de huidige parkeerplaatsen en het eventueel verplaatsen naar de randen van het Hoefsvan en het bieden van mogelijkheden om te bewegen.

Coalitieakkoord Waalwijk 2022-2026

In het coalitieakkoord wordt gepleit voor meer ruimte voor woningen, groen, ontmoetingsplekken en het opvangen van regenwater.

Specifiek voor het Hoefsvan zijn er kansen voor het faciliteren van groene ontmoetingsplekken en speelplekken, ruimte bieden voor langzaam verkeer en het realiseren van een autovrij gebied.

Mobiliteitsvisie Waalwijk 2030 en Mobiliteitsplan 2030

Binnen de Mobiliteitsvisie en het Mobiliteitsplan wordt er prioriteit gegeven aan actieve en duurzame verplaatsingen zoals lopen en fietsen.

Dit gaat met name over verbindingen in het stedelijk gebied, maar biedt voor het Hoefsvan ook kansen om fietsen en wandelen te stimuleren.

De belangrijkste kansen voor het Hoefsvan zijn hiermee:

- Zonering van extensieve en intensieve recreatie aanbrengen in het gebied ten behoeve van de natuurontwikkeling.
- Een beweegvriendelijke inrichting faciliteren: o.a. door natuurlijk spelen, urban sports en groene ontmoetingsplekken.
- Ruimte voor duurzame mobiliteit: o.a. door laadpalen te plaatsen, fietsen en wandelen te stimuleren en een autovrij gebied te realiseren.
- Natuurbeleving: zowel landschappelijk (biodiversiteit) als recreatief (activiteiten en voorzieningen).

4.2 Lopende trajecten

Er zijn verschillende trajecten die zich parallel aan de visie voor het Hoefsvan ontwikkelen.

Omgevingsvisie

De omgevingsvisie beschrijft de ambitie en de wensen voor de toekomst van de gemeente Waalwijk. Thema's als wonen, werken, natuur, recreatie en mobiliteit komen hierin aan bod. De omgevingsvisie wordt momenteel opgesteld en komt tot stand in twee fasen. Participatie speelt hierin een belangrijke rol waaruit scenario's worden opgesteld, om uiteindelijk te komen tot een voorkeursscenario.

Groenblauwe Gebiedsgerichte Aanpak (GGA)

In de Groenblauwe Gebiedsgerichte Aanpak (GGA) staat de transformatie van het landelijk gebied realiseren centraal. Dit wordt gedaan door het zoeken van slimme combinaties van oplossingen in en bij natuurgebieden op gebied van sterke natuur, voldoende en kwalitatief goed en voldoende water, een goede bodem en landbouw. Het aan het Hoefsven aangrenzende gebied de Loonse en Drunense Duinen is onderdeel van deze aanpak en werkt aan opgaven o.a. op gebied van natuurherstel, bereikbaarheid en klimaatadaptatie.

Onderzoek urban sport

Binnen de gemeente Waalwijk is een city scan uitgevoerd (door Citylegends) waarin gekeken is naar behoeften en mogelijkheden voor urban sport in de gemeente. Uit gesprekken blijkt dat de jeugd in Waalwijk zoekt naar meer sportief en recreatief aanbod. Ook vanuit de ambities om jong talent te stimuleren is dit belangrijk. Er zijn nog weinig voorzieningen voor jongeren in de kern Waalwijk. Er is een behoefte aan een calisthenics sportplek te ontwikkelen. Het Hoefsven wordt hierbij als mogelijke potentiële locatie gezien. Belangrijk is daarbij wel de ligging dichtbij de woonwijk, zodat de plek goed vindbaar is. Ook zijn er gesprekken geweest met de stichting die rondom het Bikepark is opgezet. Er worden ook gesprekken met de stichting in januari 2025 ingepland. In gesprekken met jongeren is het idee voor een pumptrack⁷ gevallen, ook de afdeling spelen binnen de gemeente is hier enthousiast over. Mogelijk is het Hoefsven een geschikte locatie hiervoor. Daarnaast werd in het kader van sporten benoemd dat het leuker is om voetbaldoeltjes op een grasveld dicht bij elkaar te zetten, zodat er ook in kleinere groepjes gevoetbald kan worden.

⁷ Een pumptrack is een aaneengesloten circuit met bulten en kombochten, die elkaar ritmisch opvolgen. Je kunt het zien als een kruising tussen een BMX-baan en een skatepark. Daardoor is het geschikt voor crossfietsen (BMX),

Figuur 47 Voorbeeld Pumptrack & calisthenics (bron: Velozine & Kompan)

Leefbaar Waalwijk

Er zijn plannen voor het opstellen van een visie vrijetijdseconomie, sociaal en leefbaar binnen de gemeente Waalwijk. Hiervoor moet eerst een startnotitie geschreven worden, waarna op zijn vroegst volgend jaar (2025) gestart kan worden met het visietraject. Het is nog onduidelijk hoe het proces gaat verlopen en wanneer het exact zal starten.

Economische verkenning Waalwijk

De gemeente Waalwijk heeft in 2021 door Bureau BUITEN een eerste economische verkenning laten uitvoeren. In de afgelopen jaren is het economisch landschap veranderd en is daarom behoefte aan een nieuwe verkenning naar het lokale economische ecosysteem van de gemeente Waalwijk, wederom uitgevoerd door Bureau BUITEN. De herijking geeft antwoord op de vraag *'hoe gaat de lokale economie zich ontwikkelen de komende 5 en 10 jaar?'*. De resultaten dienen als basis voor economische strategie en als input voor de Strategische visie en de Omgevingsvisie van Waalwijk.

mountainbikes, stuntstepjes, loopfietsen, inline skates, longboards en skateboards (bron: pumptrack.nl)

5 Hoe kijken stakeholders en bezoekers naar het Hoefsven?

Als onderdeel van de gebiedsinventarisatie hebben we een bezoekersenquête (Swipocratie) opgesteld en een Herfstmarkt georganiseerd. Aanvullend zijn we in gesprek gegaan met diverse stakeholders rond het Hoefsven. In dit hoofdstuk hebben we de belangrijkste resultaten op een rij gezet.

5.1 Bezoekerswaardering

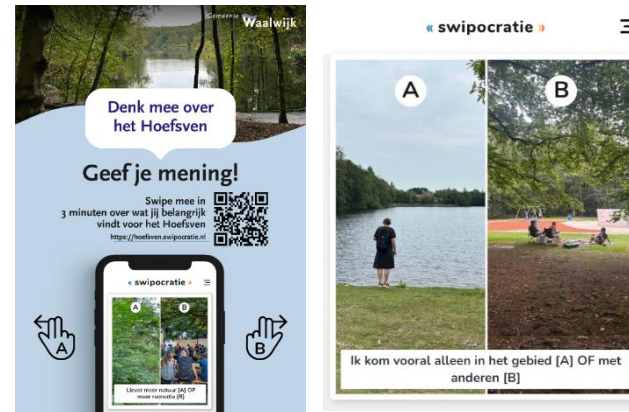
De bezoekerswaardering van het Hoefsven is getoetst aan de hand van Swipocratie (een digitale enquête tool) en een herfstmarkt in het Hoefsvengebied. Dit hoofdstuk geeft de resultaten hiervan weer.

5.1.1 Bezoekersenquête Swipocratie

Swipocratie is een enquête tool waarbij respondenten al swipend hun mening kunnen geven. Om een breed algemeen beeld te krijgen van hoe gebruikers denken over het Hoefsven is Swipocratie uitgezet onder de bezoekers en gebruikers van het gebied. In de Swipocratie werden drie categorieën bevraagd:

1. Hoe ervaren respondenten het Hoefsven nu?
2. Dilemma's: wat zouden respondenten liever zien in het Hoefsven?
3. Wat zouden respondenten in de toekomst graag willen zien in het Hoefsven?

De Swipocratie was live in de periode van half september tot eind oktober 2024. In totaal hebben 662 respondenten de Swipocratie ingevuld.

Huidige gebruik en functies

- Het gebied wordt voornamelijk bezocht om te wandelen (80%), waarvan een groot deel van de bezoekers dit met de hond doet (59%). Sporten kent een mindere functie in het gebied (29%), waarvan de trimbaan ook relatief weinig gebruikt wordt (17%).
- Bezoekers van het gebied komen voornamelijk te fiets of lopend naar het gebied (61%), dit is in lijn met de Resono data.
- Er wordt door bezoekers gezwommen in het gebied (43%), waarbij een rustige zwemplek de voorkeur heeft (61%) boven een levendige zwemplek (39%).
- Het gebied is goed toegankelijk en je kan makkelijk overal in het gebied komen (91%).
- Volgens Swipocratie zijn er voldoende prullenbakken (58%), maar uit gesprekken tijdens de Herfstmarkt kwam regelmatig naar voren dat er te veel afval in het gebied ligt en er juist vraag is naar meer prullenbakken.
- Er worden door veel bezoekers zorgen geuit over veiligheid, vooral 's avonds.

Wensen voor het Hoefsven: recreatie

- Veel respondenten vinden dat het belangrijk is dat er niet te veel bezoekers in het gebied komen (64%). Daarentegen zou het gebied wel geschikt zijn voor kleinschalige evenementen (79%) (max. 1.000 bezoekers). Grootschalige evenementen worden door de meeste respondenten als geen optie gezien (55%).
- Er is vraag naar extra zitgelegenheid, voornamelijk in de vorm van picknickbanken (64%).
- Het toevoegen van themaroutes wordt als positief gezien, respondenten geven aan hier graag gebruik van te maken (74%).
- Respondenten zien graag meer waterrecreatiemogelijkheden, zoals roeien of andere ongemotoriseerde watersporten. Daarnaast zouden kleedhokjes en openbare toiletten een goede toevoeging zijn.
- Een kleinschalige horecagelegenheid bij de speeltuin in de vorm van een foodtruck of klein café zou volgens respondenten een goede toevoeging zijn, maar wel met oog voor de natuur en het behouden van een natuurlijke omgeving.
- Educatieve elementen in het gebied zouden een mooie toevoeging zijn. Doormiddel van themaroutes of bordjes met informatie kunnen mensen zich meer bewust worden van de natuur en leren over de flora en fauna.

Wensen voor het Hoefsven: natuur/landschap

- De meeste respondenten geven aan dat ze het liefst onverharde paden hebben in het gebied (61%). Dit staat in verband met een natuurlijke inrichting van het gebied, waar de meeste respondenten voorkeur aan geven (88%) ten opzichte van een strakke moderne inrichting (12%). Daarnaast geven respondenten aan liever meer bos/natuur (82%) te hebben dan grasvelden (18%).
- Het gebied autovrij maken is een terugkerend onderwerp, zowel binnen gesprekken tijdens de Herfstmarkt als de data van

Swipocratie (66%). Daarnaast geven de meeste respondenten (61%) aan weg te blijven uit het gebied wanneer het parkeren betaald wordt.

- Respondenten hebben enerzijds behoefte aan meer losloopegebieden en zwemgelegenheid voor honden. Anderzijds wordt er ook zorg uitgesproken over loslopende honden en een wens voor strengere handhaving hierop op bepaalde locaties, zoals het zwemstrand. Als aanvulling hierop zouden extra aanduidingen van hond vrije gebieden geplaatst kunnen worden.

5.1.2 Herfstmarkt

Op zaterdag 12 oktober vond de Herfstmarkt plaats van 9.00 tot 15.00 uur op de parkeerplaats van de Hoefsvenlaan. De Herfstmarkt had als doel in gesprek te gaan met bezoekers van het Hoefsven en inzicht te krijgen in hoe bezoekers naar het gebied kijken, hoe ze het gebied gebruiken en hoe ze de toekomst van het gebied zien.

Natuur

Het behoud en verder ontwikkelen van de natuur was een veelbesproken onderwerp tijdens de markt. Zo werd er gesproken over variatie in typen natuur (variatie in grasvelden, struiken en bomen), waarbij niet elk hoekje een functie hoeft te hebben. Daarnaast is het van belang dat de focus niet alleen ligt op een onderhoudsvriendelijk beleid, maar op een natuur inclusief beleid waarbij de biodiversiteit bevordert wordt. Verder kwam naar voren dat de IJsvogel genesteld zit in het zuidelijke deel van het Hoefsven. Bezoekers zien dit gedeelte als gebied dat met rust gelaten moet worden, zodat de IJsvogel zijn plek behoudt.

Recreatie

Bezoekers geven daarentegen ook aan open te staan voor een wat recreatievere functie van het noordelijk deel van het Hoefsven, zonder dat de natuur hier verstoord wordt. Het toekomstige stadsstrand met horecagelegenheid heeft voornamelijk tot positieve reacties geleid, met

de nodige aanvullingen. Zo geven bezoekers aan behoefte te hebben aan voorzieningen voor jongeren en kinderen en voorzieningen als openbare toiletten. Daarnaast zijn er zorgen geuit over de kwaliteit van het zwemwater, er zou namelijk een stroom van vervuiling uit de nieuwe woonwijk de Surfvijver in stromen. Met de definitieve opening van het strand is dit een aandachtspunt.

De Roeivijver is een populaire visplek en plek om te schaatsen, maar met aandachtspunten. Zo zijn er kansen voor het toegankelijker maken van de Roeivijver, zonder last te hebben van bomen of slecht toegankelijke paden. Daarnaast was vroeger de Roeivijver ook de plek waar bezoekers gebruik konden maken van ongemotoriseerde boten. Dit is al langere tijd niet meer het geval, maar werd veel aangegeven als gemis. Het realiseren van iets soortgelijks zoals waterfietsen, sups of roeiboten wordt als kansrijk gezien.

Over het Hertenkamp wordt verschillend gedacht. Enerzijds wordt het gezien als fijne buffer tussen het rustige en drukke deel van het Hoefsvan, maar anderzijds ook als weinig toegevoegde waarde. De aanwezigheid van honden in het gebied is tweeledig. Enerzijds zijn hondeneigenaren van mening dat er meer losloopgebieden moeten komen en zien in de toekomst graag een hondenstrand. Anderzijds uiten bezoekers zonder hond hun zorgen over honden in het gebied. Zij klagen over hondenpoep, overlast en het honden oefenterrein dat naast de speeltuin zit. Er moet volgens hen ook meer gehandhaafd worden op waar honden wel en niet los mogen lopen.

De faciliteiten van actieve voorzieningen is voor sommige bezoekers een gemis. Er zijn verschillende ideeën geopperd die natuur en leren combineren, zoals een beleefpad, recreatieve routes of een kabouterpad, maar daarnaast ook sportvoorzieningen en een pumptrack. Het onderwerp pumptrack is vaker teruggekomen, met aan de ene kant het

belang en de vraag ernaar, maar aan de andere kant ook de noodzaak van toezicht erop, om hangjongeren en verpaupering te voorkomen.

Het organiseren van evenementen in het gebied vinden de meeste bezoekers geen probleem, zolang het niet elke week plaatsvindt en het niet al te groot wordt. Daarnaast kwam het belang van toezicht veel terug, zowel om criminaliteit en overlast tegen te gaan als toezicht op afval en honden. Extra borden zouden hier een goede toevoeging op kunnen zijn, waarin de nadruk op het 'te gast zijn in de natuur' wordt gelegd met duidelijke regels voor het gebied.

Infrastructuur

Tot slot is er gesproken over de infrastructuur van het gebied. Zo is er geen mogelijkheid om je fiets te stallen en het gemis hiervan wordt door veel bezoekers ervaren. Dit kan grootschalig opgelost worden met een fietsenstalling, maar hekjes waar een fiets tegenaan gezet kan worden zou ook al helpen. Daarnaast is er een zorg geuit over het parkeren in het gebied op het moment dat het stadsstrand een groot succes wordt. Bezoekers zijn bang dat het gebied deze eventuele drukte niet aankan en hier niet op ingericht is. De toegangsweg bij de ingang Vijverlaan is ook een aandachtspunt, meerdere mensen hebben aangegeven dat dit geen veilig punt is, terwijl dit wel een van de ingangen van het gebied vormt.

5.2 Gesprekken stakeholders

Natuurmonumenten

Aangrenzend aan het Hoefsvan ligt het nationale park de Loonse en Drunense Duinen, dat beheerd wordt door Natuurmonumenten. Het gebied, dat Natura 2000-status heeft, staat onder druk en heeft te maken met verschillende opgaven op gebied van hydrologie, stikstof en recreatie.

Op gebied van recreatie is te zien dat de bezoekersaantallen in de Loonse en Drunense Duinen de laatste jaren zijn toegenomen, met name in de coronaperiode. Er worden steeds meer verschillende vormen van recreatie (voorzieningen) gezien, zoals zand surfen, elektrisch vervoer, evenementen (bijv. avondspellen van de scouting of evenementen die geluidsoverlast veroorzaken) en hondenlosloopgebieden, die de natuurwaarden van het gebied niet ten goede komen. In de Groenblauwe Gebiedsgerichte Aanpak (GGA) wordt daarom gekeken hoe de natuurwaarden in het gebied beschermd en behouden kunnen worden.

Als reactie op de opgaven wordt er gezocht naar alternatieven in de 'schil' van de Loonse en Drunense Duinen op gebied van (intensieve) recreatie en voorzieningen als parkeerplaatsen. In het gesprek kwam naar voren dat het specifiek voor het Hoefsven relevant is om te kijken naar hoe het gebied toegankelijker kan worden voor de inwoners uit Waalwijk, om hierdoor de druk op de Loonse en Drunense Duinen te verminderen. Dit betekent bijvoorbeeld mogelijkheden voor het uitlaten van de hond, aantrekkelijke natuur- en landschaps(beleving), intensieve recreatie en een autoluwe omgeving.

Figuur 48 Overgang Hoefsven in Loonse en Drunense Duinen

BOA

Er wordt bijna dagelijks toezicht gehouden in het Hoefsven. Dit wordt door de BOA's gedaan tot 22.00, waarna de politie het overneemt. Er worden regelmatig meldingen gemaakt van overlast, o.a. van jeugd die in grote groepen in de avond het gebied bezoeken en een vuurtje stoken of diep het bos in gaan, zwerfafval, parkeeroverlast en zwervers die in het gebied verblijven en spullen achterlaten. Zij worden regelmatig weggestuurd, en werken daarbij in de meeste gevallen mee. Daarnaast komen er regelmatig nachtvisser en campers (beide officieel niet toegestaan) en wordt opgemerkt dat afval na het weekend of na evenementen lang blijft liggen. Het Hoefsven heeft een hondenlosloopgebied, maar ook daarbuiten worden honden momenteel uitgelaten. Doordat hier weinig tot geen meldingen over binnenkomen, wordt dit momenteel gedoogd.

Er is momenteel voldoende capaciteit om te handhaven, maar dit kan in de toekomst lastiger worden door toenemende drukte in het gebied, o.a. met de ontwikkeling van Akkerlanen en de nieuwe horeca. Afhankelijk van de openingstijden van de horeca, blijven bezoekers wellicht langer in het gebied wat invloed heeft op de mate van toezicht. Daarnaast maakte de afwezigheid van duidelijke toegangsregels voor het gebied handhaven lastiger. Duidelijke toegangsregels en borden (met pictogrammen) bij entrees en in het gebied zelf zijn daarom wenselijk.

Een wens die naar voren komt uit het gesprek is het ontwikkelen van voorzieningen voor jongeren, zoals een pumptrack, crossbaan, sporttoestellen en ontmoetingsplek.

Bijlage 1 Leefstijlen

Vrijetijdsgedrag verklaard in leefstijlen

De leefstijlen voor recreatie & toerisme geven inzicht in de vrijetijdswensen- en behoeften van Nederlanders. Deze leefstijlen laten zien waar mensen in hun vrije tijd of op vakantie behoefte aan hebben. En wat de verschillen hierin zijn. Het ene 55+ koppel is het andere niet. De één wil namelijk rust en regelmaat, de ander juist drukte en sensatie. Leefstijlen gaan hiermee een stap verder dan de traditionele indeling van doelgroepen zoals oud, jong, gezinnen, koppels, veel te besteden, weinig te besteden enzovoort.

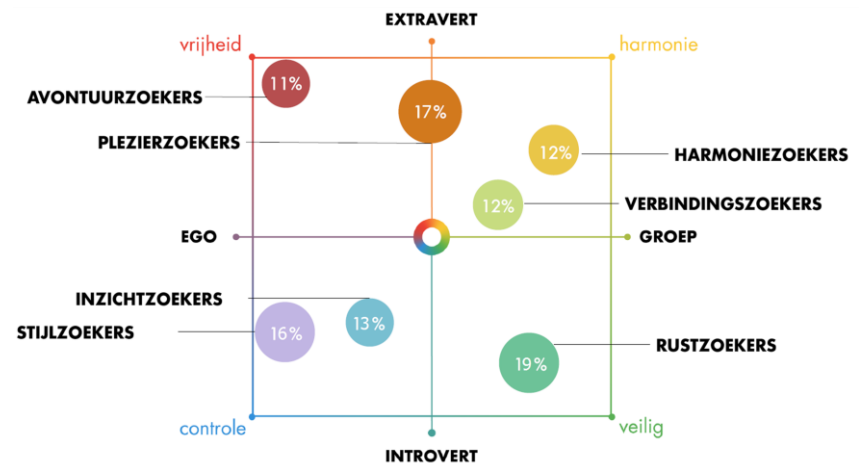
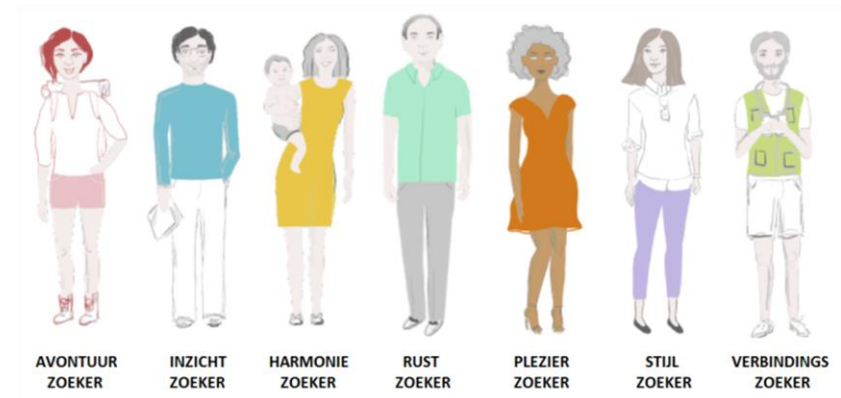
Vier basis leefstijlen geven inzicht in drijfveren

In de basis kent Nederland vier leefstijlen met ieder hun eigen manier van in het leven staan: creatief, harmonieus, controlerend en veilig. De leefstijlen baseren zich op het wetenschappelijke model BSR™. Dit model ontrafelt de drijfveren van mensen en wat te doen om mensen in beweging te krijgen. Van oorsprong is het model gericht op marketing (welke boodschap, welke tone of voice en via welk kanaal zijn de groepen te bereiken), maar het wordt steeds vaker ook gebruikt voor productontwikkeling (welk aanbod sluit aan op de leefstijlen).

De basisleefstijlen onderscheiden zich van elkaar aan de hand van twee gedragsverklarende dimensies. De horizontale as is de sociologische as en maakt onderscheid tussen mensen die gericht zijn op de groep of omgeving (familie, vrienden, enzovoort.) of juist op de eigen persoon (ego). De verticale psychologische as maakt onderscheid tussen mensen die gemakkelijk hun emoties tonen en contact maken (extravert) en mensen die emoties eerder onderdrukken en meer op zichzelf zijn (introvert). Door deze dimensies met elkaar te kruisen, ontstaan vier kwadranten. Door te kijken naar de mate waarin iemand op de groep of ego is gericht en de mate waarin mensen meer ingetogen of meer uitgelaten zijn, kunnen we groepen selecteren die kenmerkend zijn voor vrijetijdsbesteding.

Elke groep heeft eigen voorkeuren

De figuur hiernaast geeft de zeven onderscheidende doelgroepen weer. Elke groep heeft eigen voorkeuren. Meer informatie vindt u op www.leefstijlvinder.nl

Avontuurzoeker

Deze avontuurlijke en creatieve recreanten zijn voor veel in, zolang het een nieuwe ervaring is of bijdraagt aan hun zelfontwikkeling.

Avontuurlijk,
creatief, vrijheid,
extravert en ego

Wie zijn de Avontuurzoekers?

Deze recreanten zijn creatief, avontuurlijk, eigenwijs en geïnteresseerd in anderen. Ook omschrijven ze zichzelf als intelligent en ondernemend. Ze vinden het lekker om hun eigen gang te gaan, en vinden het dan ook niet erg om alleen te zijn. Als ze met anderen optrekken, dan zijn dat het liefst creatieve en vernieuwende denkers, of mensen die weten wat ze willen. Ze hechten veel waarde aan vrijheid, uniek zijn en genieten van het leven. 11% van de Nederlanders zijn Avontuurzoekers.

Wat betekent vrije tijd?

Fijn, vrije tijd! Tijd voor zelfontwikkeling, tijd om nieuwe dingen te beleven, tijd om creatief bezig te zijn. En ook: tijd om je leven te overdenken, tijd om je in te zetten voor een ander. Tijd om je leven te verbreden en geïnspireerd te raken. Hoe ze dat doen? Bijvoorbeeld door culturele activiteiten te ondernemen, door een cursus te volgen of vrijwilligerswerk te doen. En, niet te vergeten: lekker naar buiten. Van avontuurlijke outdoor activiteiten tot wandelen in een natuurgebied of op het strand, ze doen het allemaal. En ze doen het vaak: vergeleken met de doelgroepen gaan zij er relatief vaak een dagje op uit in Nederland. Daar willen ze ook best voor reizen: heel Nederland door of naar het buitenland is voor hen geen probleem. Avontuurzoekers trekken graag hun eigen plan en gaan liever niet met grote groepen weg. Ook hoeft voor hen niet van te voren vast te liggen wat er precies gaat gebeuren; juist de ongeplande en last minute dingen zijn zo leuk!

Wat betekent vakantie?

Ik ga buiten
de gebaande
paden

Vakantie is voor deze groep echt een extensie van hun vrije tijd. Dus tijd waar je alles uit moet halen in termen van beleving en ontwikkeling. Tijd waarin je nieuwe dingen moet doen, nieuwe mensen kan leren kennen en

inspiratie op kan doen. Dat mag soms best uitdagend en verrassend zijn! We zien dan ook dat deze groep vaker vakanties onderneemt met veel activiteiten. Cultureel, sportief, avontuurlijk, in de natuur of een themavakantie; vooral fijn als het anders is dan anders, en ze het gevoel hebben dat ze het 'echte' lokale leven ervaren. Het is dan ook niet vreemd dat ze veel rondtrekken. En waar ze gaan, zoeken ze het liefst naar bijzondere, gekke of verrassende locaties om te overnachten. Een basic camping, een hostel, (Air)BnB of andere kleinschalige accommodaties passen daar goed bij. Een camping met veel activiteiten en vermaak is juist minder populair. Voor een midweek of weekend kunnen de Avontuurzoekers zich prima vermaken in Nederland. En als het zo uitkomt, dan kan dat ook voor een langere vakantie. Maar meer dan andere groepen zien we dat de Avontuurzoekers voor de lange vakantie het liefst naar het buitenland gaan. Daar is dan toch net wat meer te ontdekken

Hoe zien de Avontuurzoekers er uit?

Avontuurzoekers zijn iets vaker vrouwen (58%), relatief vaker jongeren tot en met 29 jaar (23%) en alleenstaanden (27%). Ze verdienen bijna net zo vaak onder modaal (37%) als boven modaal (37%), en zijn hoog opgeleid (62%).

Plezierzoeker

*Plezierzoekers houden van feesten en de hort op gaan met vrienden.
Een dag niet gelachen, is een dag niet geleefd.*

Plezier hebben,
vrijheid, extravert,
ego/groep

Wie zijn de Plezierzoekers?

Plezierzoekers zijn spontaan, vrolijk en gezellig. Ook omschrijven ze zichzelf als avontuurlijk, impulsief en eigenwijs. Waarden die ze belangrijk vinden zijn uitdaging, uniek zijn en succes in het leven. Ze hebben het liefst veel mensen om zich heen, en trekken er dan ook graag op uit met familie, vrienden en kennissen. Ze houden van leuke dingen ondernemen: voor hen staat plezier hebben in het leven op nummer één. Een dag niet gelachen, is een dag niet geleefd! 18 % van de Nederlanders is plezierzoeker.

Wat betekent vrije tijd?

Vrije tijd is voor de Plezierzoekers tijd om het hoofd leeg te maken, tijd om je te laten gaan, om geëntertaint te worden en nieuwe avonturen te beleven: leuke dingen doen! Daar hoeft geen verder doel achter te zitten, het is genoeg om gewoon vermaakt te worden. Bijvoorbeeld door naar een festival of evenement te gaan, te feesten, of een pretpark te bezoeken. Maar ook de bioscoop, een escaperoom of casino past bij deze groep. Gezelligheid en plezier zijn het meest belangrijk. Spontane plannen, met een groep op pad, op plekken waar veel gebeurt, Plezierzoekers zijn eigenlijk overal wel voor te porren. Ze trekken er dan ook relatief vaak op uit, in vergelijking met de andere doelgroepen. Lang leve de lol!

Wat betekent vakantie?

Ook op vakantie zoeken deze recreanten naar plezier. Ze gaan graag met een gezellige groep (familie of vrienden) op pad. Hoe meer zielen, hoe meer vreugd. En ook: hoe vaker hoe beter. In vergelijking met andere groepen gaan Plezierzoekers vrij vaak op vakantie, zowel in Nederland als in het

Een dag niet
gelachen, is
een dag niet
geleefd

buitenland. Plezierzoekers kiezen vaak voor een zon-, zee- en strandvakantie, een feestvakantie of een avontuurlijke vakantie. Zo lang het maar gezellig is, en er voor iedereen wat te doen is. Ze vinden het dan ook prettig

om te verblijven op een camping met veel activiteiten en vermaak. Daarnaast kiezen ze vaak een bijzondere, gekke of verrassende plek, want Plezierzoekers houden er wel van om nieuwe dingen uit te proberen. Een hostel bijvoorbeeld. Als ze met hun partner op pad gaan, boeken ze graag een romantisch verblijf in een luxe hotel. Bijvoorbeeld als ze een leuke aanbieding vinden, want dat zien ze echt als een sport!

Hoe zien de Plezierzoekers er uit?

Plezierzoekers zijn iets vaker vrouwen (59%) dan mannen (32%). Het zijn veelal jonge mensen tussen 18 en 39 jaar (68%), en veel minder vaak 50+’ers (18%). We zien ook veel gezinnen met kinderen in deze categorie (46%). Plezierzoekers zijn vaak middelbaar opgeleid (45%) en verdienen onder modaal (44%).

Harmoniezoeker

Vrije tijd is tijd voor het gezin, de familie of vrienden.

Harmoniezoekers zijn pas echt blij, als iedereen in het gezelschap tevreden is.

Gezelligheid met familie en vrienden, extravert

Wie zijn de Harmoniezoekers?

Harmoniezoekers zijn hartelijke, gezellige mensen, met veel interesse in anderen. Ze omschrijven zichzelf als gemoedelijk, vrolijk en zachtaardig. In het leven hechten ze veel belang aan geborgenheid, gastvrijheid en vriendschap.

Ze nemen de tijd voor het gezin, trekken er graag op uit met (of naar) familie, vrienden en kennissen, en vinden een goede relatie met burens en familie heel belangrijk. Het hoeft voor hen allemaal niet zo vreemd; doe maar normaal, dan doe je al gek genoeg. 11% van de Nederlanders zijn Harmoniezoekers.

Wat betekent vrije tijd?

Voor Harmoniezoekers staat samenzijn in hun vrije tijd centraal. Tijd met het gezin, met familie en vrienden, maar ook met de partner: hoe meer zielen, hoe meer vreugd! Eén van de favoriete bezigheden van deze groep? Winkelen! Maar ook voor meer 'actieve activiteiten' zoals zwemmen of een bezoekje aan een dierenpark of pretpark trommelen zij hun vrienden of familie graag op. Naast gezelligheid houdt de Harmoniezoeker ook van rustig aan doen. Zoals heerlijk ontspannen in de sauna. Als ze een dagje op pad gaan, is het belangrijkste dat er voor iedereen wat te doen is, en dat het gezellig is. Daarin kunnen ze ook goed genieten van de kleine dingen.

Wat betekent vakantie?

Ook bij de vakantie(plannen) van de Harmoniezoekers ligt de focus op het gezin. Vakantie is echt tijd voor het gezin, tijd om te genieten, te ontspannen en plezier te maken. Zo gaan ze relatief vaak op een vakantie

met veel kinderactiviteiten, of op een familie/vriendenweekend. Dan verblijven ze graag in een huisje op een park met veel voorzieningen. Voor Harmoniezoekers is het op

vakantie vooral belangrijk dat er voor iedereen wat te doen is, en dat het gezellig is. Goede praktische voorzieningen zijn dan een prettige randvoorwaarde, en een knusse sfeer is ook een pré. Wel is het belangrijk om rekening te houden met de kosten, vandaar dat deze groep graag op aanbdingensites kijkt voor inspiratie.

Hoe zien de Harmoniezoekers er uit?

Harmoniezoekers zijn vaker vrouwen (82%), in de leeftijd 35-54 jaar (50%), in een volwassen huishouden met een hoofdkostwinner tussen de 50 en 65 jaar (27%). Ook wonen zij vaker in huishoudens met kinderen tot 12 jaar (29%). Ze zijn vaak middelbaar (55%) of laag (28%) opgeleid, en verdienen vaak onder modaal (42%) of modaal (30%).

Verbindingszoeker

Verbindingszoekers zetten zich graag in voor anderen. Daarnaast genieten ze van natuur en knusse sfeer.

Wie zijn de Verbindingszoekers?

Inzetten voor
anderen,
harmonie,
extravert, groep

Verbindingszoekers zijn, bovenal, geïnteresseerd in anderen. Het zijn behulpzame, evenwichtige mensen die zichzelf omschrijven als 'gewoon' en hartelijk. Voor Verbindingszoekers zijn gastvrijheid, sociale verbondenheid en 'doe maar gewoon' belangrijke waarden. Ze vinden het dan ook

belangrijk om een goede relatie te onderhouden met burens en familie, met harmonie en gezelligheid. Er voor elkaar zijn, dat is toch hartstikke normaal? 13% van de Nederlanders is Verbindingszoeker.

Wat betekent vrije tijd?

Vrije tijd betekent voor deze groep zeker geen verspilde tijd. Het is juist tijd die je op een hele nuttige manier kan gebruiken. Bijvoorbeeld door je in te zetten voor een ander, met vrijwilligerswerk of bij een vereniging. Ook zijn Verbindingszoekers graag in beweging: wandelen en fietsen in de natuur vinden ze heerlijk. Tot slot hebben ze ook een duidelijke culturele interesse. Zo zijn ze graag zelf creatief, maar bezoeken ze ook graag een theater of museum. Het liefst gaat de Verbindingszoeker samen op pad, want alleen is ook maar zo alleen. Vrije tijd is voor Verbindingszoekers tijd voor hun partner, familie en vrienden. Ze genieten van de kleine dingen, vinden een authentieke sfeer belangrijk en staan ook open voor verrassingen en nieuwe dingen. Gezelligheid, genieten en ontspanning. Dat is vrije tijd!

Wat betekent vakantie?

Vakantie is ontspanning, genieten en gezelligheid. Rust en stilte, en tijd voor de partner. De ontspanning en rust die ze zoeken, vinden ze vaak in

Gezelligheid,
genieten en
ontspanning in
de natuur

de natuur. Dat kan voor hen ook prima in Nederland, zowel voor een kort verblijf of voor een langere vakantie. Verblijven doen ze dan graag op een camping met goede faciliteiten, of in

een bekende hotelketen. Zolang het maar gemoedelijk, knus, kleinschalig en rustig is, met gastvrij personeel. Dan heb je ook wat meer het gevoel dat je het 'echte' lokale leven ervaart op vakantie, wat Verbindingszoekers belangrijk vinden. En willen ze een keer iets anders? Dan is de groepsreis een goed alternatief; veel doen en beleven, maar wel lekker makkelijk. En je ontmoet nog eens nieuwe mensen. Gezellig!

Hoe zien de Verbindingszoekers er uit?

Verbindingszoekers zijn iets vaker vrouwen (55%). Veruit de meeste recreanten zijn 55 jaar of ouder (68%), en de meeste huishoudens bestaan uit twee personen (49%). We zien in deze groep dus veelal empty nesters. Qua opleiding zijn Verbindingszoekers heel gemiddeld vergeleken met de rest van Nederland; zo is 40% hoog opgeleid, 40% gemiddeld en 20% laag. Ook het inkomen is erg gemiddeld, zo verdient 33% onder modaal, 25% modaal en 43% boven modaal.

Rustzoeker

Rustzoekers houden recreatie graag letterlijk en figuurlijk dicht bij huis. Ze zijn het liefst in de eigen, vertrouwde omgeving.

Wie zijn de Rustzoekers?

Recreatie dicht bij huis, veiligheid, introvert en in een groep

Rustzoekers vinden zichzelf hele gewone mensen. Ze omschrijven zichzelf als kalm, behulpzaam, bedachtzaam en zachtaardig. Ze houden van rust en regelmaat, en voelen zich het meest op hun gemak in hun eigen, vertrouwde omgeving. Ze vinden het fijn als ze lekker hun eigen gang kunnen gaan, en vinden

het dan ook niet erg om alleen te zijn. Ze houden ervan om op hun gemak thuis te zijn, een beetje te tuinieren, te klussen en tv te kijken. Doe maar gewoon, dan doe je al gek genoeg. Rustzoekers vormen 18% van het totaal.

Wat betekent vrije tijd?

Voor deze groep gaat recreëren over tot rust komen, en even geen gedoe. Voor hen hoeft het allemaal niet zo druk en moeilijk. Gewoon lekker rondom het eigen huis iets doen, een beetje tuinieren, wellicht een rondje fietsen of wandelen, dan zijn ze al gauw tevreden. Een lekker dagje voor hen kan ook een middag vissen zijn, of vrijwilligerswerk doen. Ze hoeven niet ver weg te gaan, nieuwe dingen te doen, of zich te omringen met veel andere mensen. In hun vrije tijd genieten ze juist van de rust en stilte, en van de kleine dingen in het leven.

Wat betekent vakantie?

Rustzoekers zijn niet de grootste vakantievierders. Maar als ze wel op vakantie gaan, dan is dat echt met als doel om uit te rusten en bij te komen. Dat kan ook prima thuis. Even lekker rustig aan doen, dat geeft voldoening. Als ze wel buiten de deur slapen, dan vinden ze het fijn om van tevoren zoveel mogelijk te regelen. Dan gaan ze bijvoorbeeld naar een huisje of

Ik wil tot rust komen dicht bij huis, geen gedoe

relatief graag thuis.

bungalow op een park met veel voorzieningen. Of naar een bekende hotelketen. Privacy is belangrijk, en het liefst willen deze recreanten zo veel mogelijk met rust gelaten worden. Daarom slapen ze

Hoe zien de Rustzoekers eruit?

Rustzoekers zijn iets vaker vrouw (53%), meestal 45 jaar of ouder (72%) en in een volwassen huishouden met een hoofdkostwinner van 50% (47%). Ze zijn meestal laag- of middelbaar opgeleid (31% en 46%), en verdienen iets vaker onder modaal (45%).

Inzichtzoeker

Inzichtzoekers willen dingen leren en ervaren, in de natuur en met culturele activiteiten.

Rustig, dingen
leren en ervaren,
controle, introvert
en ego

Wie zijn de inzichtzoekers?

Inzichtzoekers zijn bedachtzame, serieuze en intelligente mensen. Ook omschrijven zij zichzelf als evenwichtig en zakelijk. Ze vinden het niet erg om alleen te zijn, want dan kunnen ze mooi hun eigen gang gaan. De rust en ruimte

om hen heen die ze daardoor verkrijgen vinden ze fijn. Belangrijke waarden voor Inzichtzoekers zijn rationaliteit, daadkracht, privacy/rust en 'doe maar gewoon'. Maar ook vrijheid om te doen wat ze willen is erg belangrijk voor ze. Als ze niet op pad gaan naar culturele activiteiten of natuur, dan vinden ze het ook heerlijk om rustig thuis te zijn, een beetje te klussen, TV te kijken en het nieuws te volgen. Ze houden van informatie; 'meten is weten'! 14% van de Nederlanders zijn Inzichtzoekers.

Wat betekent vrije tijd?

Vrije tijd is geen tijd om stil te zitten. Het is tijd voor zelfontwikkeling, tijd die je bewust moet besteden. In deze tijd kun je doen en laten wat je zelf wilt, in vrijheid. Nuttige dingen doen, dingen leren. Daarvoor is rust en stilte ook belangrijk. Inzichtzoekers hebben zo hun vaste activiteiten, zoals museumbezoek en het bekijken van bezienswaardige gebouwen, of wandelen in een natuurgebied. Deze recreanten vermijden liever drukke plekken en gaan, als het even kan, niet met grote groepen weg. Ze trekken graag hun eigen plan. In de natuur bijvoorbeeld, want dat vinden ze prettig.

Wat betekent vakantie?

Ook op vakantie genieten Inzichtzoekers van de natuur, en trekken ze graag rond. Daarnaast besteden ze op vakantie graag tijd aan kunst en cultuur. Het liefst in een klein gezelschap, want dan kun je het beste doen waar je

Stilzitten is
zonde: ik wil
leren en
ervaren

zelf zin in hebt. Overnachten doen ze graag op een plek waar de praktische voorzieningen goed geregeld zijn. Zoals in een bekende hotelketen, in een bed & breakfast, of stiekem toch gewoon thuis. Want daar

vinden ze de privacy, rust en stilte die ze zoeken. Ze gaan minder graag naar een huisje op een park met een vaste formule, al zijn er alsnog af en toe te vinden. Net als tijdens een dagje weg, willen zij op vakantie dingen leren, en genieten van hun vrijheid.

Hoe zien Inzichtzoekers eruit?

Inzichtzoekers zijn relatief vaker mannen (78%) en vaak 60 jaar of ouder (51%). Ze wonen vaker in tweepersoonshuishoudens (47%). Inzichtzoekers zijn relatief vaak hoogopgeleid (64%), en verdienen meestal boven modaal (61%).

Stijlzoeker

Stijlzoekers gaan ervoor: in hun vrije tijd worden ze graag geprikkeld, en zoeken ze de uitdaging op.

Luxe, comfort,
exclusiviteit,
controle, introvert,
ego

Wie zijn de Stijlzoekers?

Stijlzoekers zijn intelligent, zelfverzekerd en doelgericht. Ze hebben een sterk karakter, en omschrijven zichzelf ook wel als zakelijk, ondernemend en leidinggevend. Stijlzoekers zijn graag onder gelijkgestemden, die waarden als ambitie, uitdaging en daadkracht met hen

delen. En die waarderen dat de Stijlzoekers zeggen waar het op staat, ook als anderen het daar misschien niet mee eens zijn. Stijlzoekers gaan ervoor in het leven: zowel in hun werk, als in hun vrije tijd worden ze graag geprikkeld, en zoeken ze de uitdaging op. Verveling is niet aan hen besteed. Liever besteden ze hun tijd aan sporten en feesten. Gáán! 15% van de Nederlanders is Stijlzoeker.

Wat betekent vrije tijd?

De actieve en strevende levensstijl van Stijlzoekers komt ook duidelijk naar voren in hun vrije tijd en vakantie. 'Work hard, play hard' is het adagium van deze groep. Ze staan eigenlijk overal wel voor open, zolang het ze maar op een bepaalde manier prikkelt. Ze trekken er vaak op uit, en deze dagen kunnen dan ook op veel manieren worden ingevuld. Bijvoorbeeld door zelf actief te sporten, maar een sportwedstrijd bezoeken is evengoed een alternatief. Aan de andere kant vinden Stijlzoekers het ook heerlijk om zichzelf te laten verwennen, en te genieten van exclusieve activiteiten. Minder vaak dan andere doelgroepen bezoeken ze een natuurgebied om te wandelen of fietsen. Al kan ook dat ook voor hen interessant zijn als er bijvoorbeeld een sportwedstrijd of een evenement wordt georganiseerd.

Wat betekent vakantie?

Ik wil
genieten van
exclusieve
activiteiten

Wie hard werkt, heeft natuurlijk ook behoefte aan vakantie. Stijlzoekers trekken er dan ook vaak op uit om even een paar dagen of langer weg te zijn. Zowel in Nederland als in het buitenland. Ze houden relatief veel van zon-, zee- en

strandvakanties en feestvakanties. Zo lang er maar lekker veel te doen is. Daarom is het fijn als er veel activiteiten zijn, en is het ook geen gek idee om met een grote groep op stap te gaan. Voor hen hoort verwend worden en genieten van exclusiviteit bij vakantie. Luxe en comfort is dan ook belangrijk voor deze groep. Ze vinden het ook niet erg om iets meer te betalen, als het dan écht goed is. Stijlzoekers verblijven daarom graag in een luxe hotel of in een Airbnb; dan weet je zeker dat het goed is.

Hoe zien ze Stijlzoekers er uit?

Recreanten in deze groep zijn relatief vaak mannen (71%), in de leeftijd van 18 t/m 39 jaar (36%). Qua huishouden verschillen Stijlzoekers niet veel van de gemiddelde verdeling in Nederland. Ze hebben iets vaker een huishouden met een kind van 12 jaar of jonger. Het grootste deel zijn volwassenen zonder inwonende kinderen (48%). Ze zijn vaak hoogopgeleid (55%), en verdienen relatief vaak boven modaal (66%).

BUREAUBUITEN
economie & omgeving

Bureau BUITEN

Economie en Omgeving

Wittevrouwensingel 100

NL-3514 AM Utrecht

info@bureaubuiten.nl

+31 (0)30 - 231 89 45

www.bureaubuiten.nl